

EVROPSKA
KOMISIJA

Bruselj, 15.9.2014
COM(2014) 578 final

ANNEX 1

PRILOGA

k

predlogu sklepa Sveta

o sklenitvi Sporazuma o gospodarskem partnerstvu (SGP) med zahodnoafriškimi državami, ECOWAS in WAEMU na eni strani ter Evropsko unijo in njenimi državami članicami na drugi strani

PRILOGA

SPORAZUM O GOSPODARSKEM PARTNERSTVU (SGP) MED ZAHODNOAFRIŠKIMI DRŽAVAMI, GOSPODARSKO SKUPNOSTJO ZAHODNOAFRIŠKIH DRŽAV (ECOWAS) IN EKONOMSKO IN MONETARNO UNIJO ZAHODNOAFRIŠKIH DRŽAV (WAEMU)

NA ENI STRANI

TER

EVROPSKO UNIJO IN NJENIMI DRŽAVAMI ČLANICAMI NA DRUGI STRANI

Vsebina

Seznam pogodbenic sporazuma:

Preambula

DEL I: GOSPODARSKO IN TRGOVINSKO PARTNERSTVO ZA TRAJNOSTNI RAZVOJ

DEL II: TRGOVINSKA POLITIKA IN VPRAŠANJA, POVEZANA S TRGOVINO

Poglavje 1: Carine

Poglavje 2: Instrumenti trgovinske zaščite

Poglavje 3: Tehnične ovire pri trgovanju ter sanitarni in fitosanitarni ukrepi

Poglavje 4: Druge necarinske ovire

Poglavje 5: Spodbujanje trgovine, carinsko sodelovanje in medsebojna upravna pomoč

Poglavje 6: Kmetijstvo, ribištvo in prehranska varnost

DEL III: SODELOVANJE Z NAMENOM IZVAJANJA RAZVOJNIH UKREPOV IN URESNIČITVE CILJEV SGP

DEL IV: PREPREČEVANJE IN REŠEVANJE SPOROV

Poglavje 1 : Cilj, področje uporabe in pogodbenici

Poglavje 2 : Preprečevanje sporov: posvetovanje in mediacija

Poglavje 3 : Postopki reševanja sporov

Poglavje 4 : Splošne določbe

DEL V: SPLOŠNE IZJEME

DEL VI: INSTITUCIONALNE DOLOČBE

DEL VII: KONČNE DOLOČBE

PRILOGE

REPUBLIKA BENIN,
BURKINA FASO,
REPUBLIKA ZELENOTSKI OTOKI,
REPUBLIKA SLONOKOŠČENA OBALA,
REPUBLIKA GAMBIJA,
REPUBLIKA GANA,
REPUBLIKA GVINEJA,
REPUBLIKA GVINEJA BISSAU,
REPUBLIKA LIBERIJA,
ISLAMSKA REPUBLIKA MAVRETANIJA,
REPUBLIKA MALI,
REPUBLIKA NIGER,
ZVEZNA REPUBLIKA NIGERIJA,
REPUBLIKA SENEGAL,
REPUBLIKA SIERRA LEONE,
TOGOŠKA REPUBLIKA

in

GOSPODARSKA SKUPNOST ZAHODNOAFRIŠKIH DRŽAV (ECOWAS)

in

ZAHODNOAFRIŠKA EKONOMSKA IN MONETARNA UNIJA (WAEMU)

na eni strani

ter

KRALJEVINA BELGIJA,
REPUBLIKA BOLGARIJA,
ČEŠKA REPUBLIKA,
KRALJEVINA DANSKA,
ZVEZNA REPUBLIKA NEMČIJA,
REPUBLIKA ESTONIJA,
IRSKA,
HELENSKA REPUBLIKA,
KRALJEVINA ŠPANIJA,
FRANCOSKA REPUBLIKA,
REPUBLIKA HRVAŠKA,
ITALIJANSKA REPUBLIKA,

REPUBLIKA CIPER,
REPUBLIKA LATVIJA,
REPUBLIKA LITVA,
VELIKO VOJVODSTVO LUKSEMBURG,
MADŽARSKA,
REPUBLIKA MALTA,
KRALJEVINA NIZOZEMSKA,
REPUBLIKA AVSTRIJA,
REPUBLIKA POLJSKA,
PORTUGALSKA REPUBLIKA,
ROMUNIJA,
REPUBLIKA SLOVENIJA,
SLOVAŠKA REPUBLIKA,
REPUBLIKA FINSKA,
KRALJEVINA ŠVEDSKA,
ZDRUŽENO KRALJESTVO VELIKA BRITANIJA IN SEVERNA IRSKA,

in

EVROPSKA UNIJA

na drugi strani,

OB UPOŠTEVANJU Sporazuma iz Georgetowna o ustanovitvi skupine afriških, karibskih in pacifiških držav (AKP), pogodb o ustanovitvi Gospodarske skupnosti zahodnoafriških držav (ECOWAS) in Zahodnoafriške ekonomske in monetarne unije (WAEMU) na eni strani ter Pogodbe o Evropski uniji (EU) in Pogodbe o delovanju Evropske unije na drugi strani;

OB UPOŠTEVANJU Sporazuma o partnerstvu AKP-ES, podpisanega 23. junija 2000 v Cotonouju ter revidiranega 25. junija 2005 v Luxembourgju in 22. junija 2010 v Ouagadougouju (v nadaljevanju: Sporazum iz Cotonouja);

OB UPOŠTEVANJU pomena obstoječih vezi med Evropsko unijo, njenimi državami članicami in zahodnoafriško regijo na eni strani ter njihovih skupnih vrednot na drugi strani;

OB UPOŠTEVANJU, da želijo Evropska unija in njene države članice ter zahodnoafriška regija okrepiti svoje tesne vezi in vzpostaviti trajnostne odnose, ki bodo temeljili na partnerstvu, razvoju in solidarnosti;

OB PREPRIČANJU, da je treba spodbujati gospodarski in družbeni napredek prebivalcev z upoštevanjem zahtev trajnostnega razvoja in varstva okolja;

OB UPOŠTEVANJU pomena, ki ga pogodbenici pripisujeta načelom Ustanovne listine Združenih narodov, zlasti glede spoštovanja človekovih pravic;

OB UPOŠTEVANJU svoje zavezanosti načelom in pravilom, ki urejajo mednarodno trgovino, zlasti tistim iz Sporazuma o ustanovitvi Svetovne trgovinske organizacije (STO);

OB UPOŠTEVANJU potrebe po okrepitvi povezovanja med zahodnoafriškimi državami in izboljšanju evropsko-afriških odnosov;

OB POU DARJANJU, da je cilj Gospodarske skupnosti zahodnoafriških držav (ECOWAS) in Zahodnoafriške ekonomske in monetarne unije (WAEMU) spodbujati sodelovanje in regionalno povezovanje v smislu gospodarske unije Zahodne Afrike z namenom zvišati življenjsko raven prebivalcev, ohraniti in povečati gospodarsko stabilnost, okrepiti odnose med državami članicami ter prispevati k napredku in razvoju na afriški celini;

OB PONO VNI POTRDITVI svoje zavezanosti sodelovanju za uresničitev ciljev partnerstva AKP-EU, kakor so določeni v Sporazumu iz Cotonouja, in sicer zmanjšanje in dokončna odprava revščine, trajnostni razvoj ter uspešno in usklajeno vključevanje držav AKP v svetovno gospodarstvo;

OB UPOŠTEVANJU, da razvojni cilji tisočletja iz Deklaracije tisočletja, sprejete na generalni skupščini Združenih narodov leta 2000, zlasti izkoreninjenje skrajne revščine in lakote, skupaj z razvojnimi cilji in načeli, dogovorjenimi na konferencah Združenih narodov, predstavljajo jasno vizijo in morajo predstavljati podlago za partnerstvo med zahodnoafriško regijo ter Evropsko unijo in njenimi državami članicami v okviru tega sporazuma;

OB UPOŠTEVANJU, da Evropska unija in njene države članice želijo Zahodni Afriki zagotoviti znatno pomoč pri njenih prizadevanjih za reformo in prilagoditev na gospodarski ravni in ravni družbenega razvoja ter da se zavezujejo, da bodo vzpostavile skupno strategijo Evropska unija-Afrika;

OB UPOŠTEVANJU razlike v gospodarski in družbeni razvitosti, ki obstaja med zahodnoafriško regijo na eni strani ter Evropsko unijo in njenimi državami članicami na drugi strani, kot tudi potrebe po okrepitvi postopka povezovanja in gospodarskega razvoja zahodnoafriške regije;

OB UPOŠTEVANJU zlasti dejstva, da zahodnoafriška regija vključuje številne najmanj razvite države ter se zato srečuje z velikimi težavami zaradi svojega posebnega gospodarskega položaja in specifičnih potreb na področju razvoja, spodbujanja trgovine in financ;

OB POU DARJANJU, da SGP dejansko temelji na postopni liberalizaciji in nesimetrični izmenjavi blaga in storitev v prid zahodnoafriških državam;

OB PONO VNI POTRDITVI, da je SGP razvojni instrument za spodbujanje zlasti trajnostnega razvoja, povečanje proizvodnih in izvoznih zmogljivosti zahodnoafriških držav, podpiranje strukturnega preoblikovanja zahodnoafriških gospodarstev in njihove diverzifikacije in konkurenčnosti, usmerjanje k razvoju trgovine, tehnologije, oblikovanja delovnih mest v zahodnoafriških državah ter za privabljanje naložb;

OB PONO VNI POTRDITVI, da sta med drugim stabilnost in trajni mir ključna dejavnika za uspešnost učinkovitega regionalnega povezovanja v Zahodni Afriki, h kateri bo SGP moral prispevati;

OB UVELJAVLJANJU svoje namere, da skupaj uresničita spodaj navedene cilje ob upoštevanju pravnih določb iz Sporazuma iz Cotonouja, in v želji, da se v ta namen sklene SGP, ki bo prinesel medsebojne koristi in bo resnični nosilec razvoja –

STA SE DOGOVORILI O NASLEDNJEM:

DEL I

GOSPODARSKO IN TRGOVINSKO PARTNERSTVO ZA TRAJNOSTNI RAZVOJ

Člen 1

Cilji

1. Cilji tega sporazuma so:
 - a) na način, skladen s potrebami zahodnoafriške regije, in upoštevajoč različne stopnje gospodarskega razvoja pogodbenic, vzpostaviti gospodarsko in trgovinsko partnerstvo za doseganje hitre gospodarske rasti, ki ustvarja delovna mesta, zmanjšanje in dokončno odpravo revščine, dvig življenjskega standarda, zagotovitev polne zaposlenosti, diverzifikacijo gospodarstva ter povečanje realnega odhodka in proizvodnje;
 - b) spodbujati regionalno povezovanje, gospodarsko sodelovanje in dobro gospodarsko upravljanje v zahodnoafriški regiji;
 - c) povečati trgovino med regijami in podpirati oblikovanje enotnega in učinkovitega regionalnega trga v Zahodni Afriki;
 - d) prispevati k nemotenemu in postopnemu vključevanju zahodnoafriške regije v svetovno gospodarstvo v skladu z njenimi političnimi odločitvami, prednostnimi nalogami in razvojnimi strategijami;
 - e) okrepiti gospodarske in trgovinske odnose med pogodbenicama na podlagi solidarnosti in medsebojnih interesov v skladu z obveznostmi STO in upoštevajoč znatno razliko v konkurenčnosti obeh regij.
2. Pogodbenici se zavezujeta, da bosta z namenom uresničitve ciljev iz odstavka 1 tega člena:
 - a) spodbujali izboljšanje zmogljivosti dobave in konkurenčnosti v proizvodnih sektorjih zahodnoafriške regije;
 - b) krepili zmogljivosti zahodnoafriške regije na področju trgovinskih politik in v zvezi s trgovinskimi pravili;
 - c) prispevali k učinkovitemu izvajanju zavez, ki jih bosta sprejeli v mednarodnem okviru na področju trajnostnega razvoja, financiranja razvoja, krepitve vloge, ki jo ima trgovina v razvoju, povečanja obsega in učinkovitosti pomoči;
 - d) vzpostavili in izvajali regionalni ureditveni okvir za zahodnoafriško regijo, ki bo učinkovit, predvidljiv in pregleden, da se spodbudijo naložbe, razvoj zahodnoafriškega zasebnega sektorja, dialog med javno in zasebno sfero ter partnerstvo med zasebnimi sektorji Zahodne Afrike in Evropske unije;
 - e) oblikovali učinkovit, predvidljiv in pregleden okvir za ukrepe sodelovanja, ki bo omogočil spodbujanje ciljev tega sporazuma, vključno z razvojnim programom SGP (PAPED) in določbami za njegovo izvajanje;
 - f) začeli izvajati medsebojno postopno in asimetrično liberalizacijo izmenjav ter krepiti sodelovanje v sektorjih za trgovino z blagom in storitvami.

Člen 2

Načela

1. SGP temelji na načelih in bistvenih elementih Sporazuma iz Cotonouja, kakor so določeni v členih 2, 9, 19 in 35 navedenega sporazuma. SGP nadgrajuje pravne določbe iz Sporazuma iz Cotonouja in predhodnih konvencij AKP-EU na področjih finančnega sodelovanja, regionalnega povezovanja ter gospodarskega in trgovinskega sodelovanja.
2. SGP se izvaja kot dopolnitev pravnih določb iz Sporazuma iz Cotonouja, uspešnost izvajanja pa je odvisna od učinkovitega izvajanja zavez obeh pogodbenic, vključno z zavezami Evropske unije na področju sodelovanja za financiranje razvoja in v obliki trgovinske pomoči.
3. Pogodbenici spoštujeta svoje zaveze na področju razvojnega sodelovanja v celotnem obdobju trajanja SGP ter se zavezujeta, da bosta vzpostavili mehanizme, potrebne za zagotovitev trajne povezave med potrebami po podpori SGP, kot so povzete v razvojnem programu SGP v delu III tega sporazuma, in razvojnem sodelovanjem.
4. Trgovinski odnosi med regijama temeljijo na vzajemnosti in različnih stopnjah razvitosti. Zato so zaveze, sklenjene v okviru tega sporazuma, v skladu s členom 34 Sporazuma iz Cotonouja, ki z zavezami pogodbenic določa posebno in diferencirano obravnavo. Zagotavljajo zlasti, da se upošteva ranljivost gospodarstev zahodnoafriške regije in da se v postopek liberalizacije trgovine vključijo načela o postopnosti, prožnosti in asimetriji v prid zahodnoafriški regiji.
5. Ob upoštevanju trgovinskih zavez, sklenjenih v okviru tega sporazuma, pogodbenici ne ovirata izvajanja kmetijske politike, politike varnosti živil, politike javnega zdravja, izobraževanja in vseh drugih gospodarskih in socialnih politik, ki jih je zahodnoafriška regija sprejela v okviru strategije za trajnostni razvoj.
6. Uspešnost SGP je pogojena z vzpostavitvijo zahtevnega partnerstva, pri čemer njegovo izvajanje temelji na soodgovornosti pogodbenic. Pogodbenici se zato zavezujeta, da si bosta prizadevali za zagotovitev njegovega uspešnega izvajanja.
7. Pogodbenici ponovno potrjujeta svojo zavezo, ki sta jo sprejeli v okviru kroga pogajanj o razvoju iz Dohe, da bosta omejili ali preprečili ukrepe, ki bi lahko povzročili izkrivljanje trgovine, ter da si bosta v tem okviru v čim večji meri prizadevali za dobre rezultate.
8. Za učinkovito izvajanje tega sporazuma pogodbenici ustanovita skupne institucije s trajnim mehanizmom za upravljanje ter spremljanje in ocenjevanje, ki bo po potrebi omogočal ustrezne prilagoditve pri uresničevanju ciljev tega sporazuma.

Člen 3

Gospodarska rast in trajnostni razvoj

1. Pogodbenici ponovno potrjujeta, da se mora cilj trajnostnega razvoja uporabljati in vključiti na vseh ravneh njunega gospodarskega partnerstva ob izpolnjevanju zavez iz členov 1, 2, 9, 19, 21, 22, 23, 28 in 29 Sporazuma iz Cotonouja, in zlasti splošne zaveze v prid gospodarskemu razvoju ter zmanjšanju in končni odpravi revščine na način, ki je skladen s cilji trajnostnega razvoja.

2. V okviru tega sporazuma pogodbenici cilj trajnostnega razvoja razumeta kot zavezo, da bosta v celoti upoštevali človeški, kulturni, gospodarski, socialni, zdravstveni in okoljski interes svojega prebivalstva in prihodnjih generacij.
3. Pogodbenici se ponovno zavezujeta, da bosta v okviru boja proti revščini oblikovali in izvajali programe, ki naj bi okrepili makroekonomski okvir, spodbujali hitro in trajnostno gospodarsko rast ter vzpostavili infrastrukturo, ki je nujna za razvoj medregionalne in mednarodne trgovine v zahodnoafriški regiji. Pogodbenici zato podpirata institucionalne reforme za prilagoditev nacionalnih in regionalnih uprav zahtevam trgovinske liberalizacije ter krepitev zmogljivosti proizvodnih sektorjev zahodnoafriške regije.
4. Pogodbenici podpirata prizadevanja zahodnoafriške regije v zvezi s trajnostnim upravljanjem gozdov in ribolova ter pojavom modernega kmetijstva. Zato sta sprožili in začeli izvajati inovativne oblike trgovine za ohranitev naravnih virov.
5. Pogodbenici si prizadevata za krepitev zmogljivosti in tehničnih zmožnosti subjektov, da se oblikujejo nova delovna mesta in predvidijo prilagoditve za socialne učinke SGP.

Člen 4

Regionalno povezovanje

1. Pogodbenici priznavata, da je regionalno povezovanje ključni element njunega partnerstva in močan instrument za uresničitev ciljev tega sporazuma, ter se strinjata, da ga bosta odločno podprli.
2. Za namene iz odstavka 1 pogodbenica Evropska unija prispeva, v skladu z določbami iz dela III, tehnično in finančno pomoč za prizadevanja regije na področju povezovanja, zlasti oblikovanja carinske unije in enotnega trga, izvajanja makroekonomskega in trgovinskega nadzora ter priprave regionalnih pravil, kar bo povečalo privlačnost poslovnega okolja v zahodnoafriški regiji.

DEL II

TRGOVINSKA POLITIKA IN VPRAŠANJA, POVEZANA S TRGOVINO

POGLAVJE 1

CARINE

Člen 5

Področje uporabe

Določbe tega poglavja se uporabljajo v trgovini z blagom med pogodbenicama.

Člen 6

Pravila o poreklu

1. V tem členu se poreklo nanaša na blago, ki je v skladu s pravili o poreklu iz Priloge A k Protokolu o opredelitvi pojma „izdelki s poreklom“ in metodah upravnega sodelovanja.

2. Najpozneje pet let po začetku veljavnosti tega sporazuma pogodbenici pripravita nova pravila o poreklu, da bi poenostavili koncepte in metode, ki se uporabljajo za določitev porekla z vidika razvojnih ciljev zahodnoafriške regije in postopka povezovanja Afriške unije. V tem okviru pogodbenici upoštevata tehnološki razvoj, proizvodne procese in vse druge pomembne dejavnike, zaradi katerih bi bilo treba spremeniti Protokol o pravilih o poreklu.
3. Vse spremembe ali revizija pravil o poreklu iz odstavka 1 se bodo izvedle s sklepom Skupnega sveta SGP.

Člen 7

Carine

1. Carine zajemajo dajatve in vse vrste davkov, vključno vse oblike dodatnih pristojbin ali prispevkov, določenih pri uvozu ali izvozu blaga; ne zajemajo pa:
 - a) davkov ali drugih notranjih dajatev, določenih v skladu s členom 35;
 - b) protidampinških, izravnalnih ali zaščitnih ukrepov, ki se uporabljajo v skladu s poglavjem 2;
 - c) pristojbin ali drugih dajatev, ki se uporabljajo v skladu s členom 8 o pristojbinah in drugih dajatvah.
2. Za vsak izdelek je osnovna dajatev, na katero se izvedejo zaporedna znižanja, navedena v Sporazumu, tista, ki se dejansko uporablja na dan začetka veljavnosti Sporazuma.

Člen 8

Pristojbine in druge dajatve

Pristojbine in druge dajatve iz člena 7 so predmet posebnih tarif, ki ustrezajo realni vrednosti opravljenih storitev, in ne smejo predstavljati posredne zaščite nacionalnih izdelkov ali obdavčitve uvoza ali izvoza za davčne namene.

Člen 9

Sedanje stanje

1. Od začetka veljavnosti tega sporazuma se na izdelke, zajete z liberalizacijo med pogodbenicama, ne uvedejo nobene nove uvozne carine, že obstoječe pa se ne povišajo.
2. Ne glede na določbe iz odstavka 1 lahko zahodnoafriška regija v okviru dokončanja uvedbe skupne zunanje tarife Gospodarske skupnosti zahodnoafriških držav (ECOWAS) najpozneje do 31. decembra 2014 spremeni svoje osnovne carine, ki se uporabljajo za blago s poreklom iz Evropske unije, če splošne posledice teh carin ne bodo višje od posledic carin, določenih v Prilogi C. Skupni svet SGP nato spremeni Prilogo C.

Člen 10

Odprava uvoznih carin

1. Izdelki s poreklom iz pogodbenice Zahodne Afrike so pri uvozu v Evropsko unijo oproščeni carin, kot so določene v členu 7, razen za navedene izdelke in pod pogoji iz Priloge B.
2. Zahodnoafriška regija zmanjša in postopoma odpravi carine, kot so določene v členu 7, za izdelke s poreklom iz Evropske unije, po časovnem razporedu iz Priloge C.

Člen 11

Samostojni viri Gospodarskih skupnosti zahodnoafriških držav

V okviru tega sporazuma se pogodbenici strinjata, da se mehanizem za samostojno financiranje zahodnoafriških organizacij, pristojnih za regionalno povezovanje (ECOWAS in WAEMU) ohrani do vzpostavitve novega načina financiranja.

Člen 12

Sprememba tarifnih zavez Zahodne Afrike ter skupne sektorske politike zahodnoafriške regije

1. Brez poseganja v določbe člena 10 o odpravi carin za zahodnoafriško regijo, ob upoštevanju posebnih potreb v zvezi z razvojem, zlasti potrebe po podpori skupnih sektorskih politik, se lahko pogodbenica Zahodna Afrika odloči, da po dogovoru v Skupnem svetu SGP spremeni višino carin iz Priloge C, ki se uporabljajo za eno ali več izdelkov s poreklom iz Evropske unije pri uvozu iz Zahodne Afrike. Zato Skupni svet SGP sprejme odločitev v šestih mesecih po priglasitvi spremembe evropski pogodbenici.
2. Pogodbenici zagotovita, da nobena taka sprememba ne povzroči neskladja tega sporazuma zahtevami iz člena XXIV GATT 1994.
3. Spremembe tarifnih zavez veljajo samo za obdobje, potrebno za obravnavanje posebnih potreb v zvezi z razvojem Zahodne Afrike.

Člen 13

Dajatve in davki na izvoz

1. Od začetka veljavnosti tega sporazuma se v trgovini med pogodbenicama pri izvozu ne uvedejo nobene nove dajatve ali davki z enakim učinkom, že obstoječe pa se ne povišajo.
2. Dajatve ali davki z enakim učinkom ne smejo biti višji od dajatev ali davkov za podobno blago, izvoženo v druge države, ki niso pogodbenice tega sporazuma.
3. V izrednih okoliščinah in če pogodbenica Zahodna Afrika lahko utemelji posebne potrebe zaradi prihodkov, spodbujanja mlade gospodarske panoge ali varstva okolja, lahko začasno in po posvetovanju s pogodbenico Evropsko unijo na izvoz omejenega števila dodatnega blaga uvede dajatve ali davke z enakim učinkom ali poveča učinek obstoječih dajatev.
4. Pogodbenici soglašata, da bosta v okviru Skupnega sveta SGP pregledali določbe tega člena v skladu s klavzulo o reviziji tega sporazuma ob doslednem upoštevanju njihovega vpliva na razvoj in diverzifikacijo gospodarstva pogodbenice Zahodne Afrike.

Člen 14

Gibanje blaga

1. Blago s poreklom iz ene od pogodbenic je na območju druge pogodbenice samo enkrat zavezano plačilu carine. Blago se lahko prosto giblje na območju druge pogodbenice, ne da bi bilo pri tem zavezano plačilu dodatnih carin.
2. Zahodnoafriška regija za izvajanje določb iz odstavka 1 koristi ugodnosti od petletnega prehodnega obdobja od datuma začetka veljavnosti Sporazuma, da sprosti blago v prosti promet. To obdobje je mogoče prilagoditi glede na rezultate tranzicijskih davčnih reform, ki jih mora uvesti zahodnoafriška regija v sodelovanju z Evropsko unijo. Zato pogodbenici redno ocenjujeta izvajanje teh reform.
3. Pogodbenici sodelujeta, da se v skladu z določbami poglavja 5 o olajševanju trgovine olajša gibanje blaga in poenostavijo carinski postopki.

Člen 15

Uvrščanje blaga

Uvrščanje blaga, zajetega s tem sporazumom, je določeno v carinskih nomenklaturah vsake pogodbenice, skladno s pravili razvrščanja, ki se uporabljajo za harmonizirani sistem poimenovanj in šifirnih oznak blaga (HS).

Člen 16

Klavzula o priznavanju največjih ugodnosti

1. Pogodbenici ponovno potrjujeta svojo zavezo glede pooblastilne klavzule.
2. Pogodbenica Evropska unija pogodbenici Zahodni Afriki odobri tarifno obravnavo, ki je ugodnejša od obravnave, ki jo odobri tretji pogodbenici, če pogodbenica Evropska unija po podpisu tega sporazuma sklene preferencialni sporazum s to tretjo pogodbenico.
3. Pogodbenica Zahodna Afrika pogodbenici Evropski uniji odobri tarifno obravnavo, ki je ugodnejša od obravnave, ki jo po podpisu tega sporazuma odobri trgovinski partnerici, ki ni afriška država ali država AKP, katere delež svetovne trgovine je v letu pred začetkom veljavnosti preferencialnega sporazuma iz tega odstavka višji od 1,5 %, stopnja industrializacije, ki se meri z razmerjem med dodano vrednostjo proizvodnje in BDP, pa višja od 10 %. Če se preferencialni sporazum podpiše s skupino držav, ki delujejo samostojno, skupaj ali s sporazumom o prosti trgovini, se prag zadevnega deleža svetovne trgovine poveča na 2 %. V tem izračunu se uporabijo uradni podatki STO o glavnih svetovnih izvoznikih blaga (razen trgovine znotraj Evropske unije) in podatki Organizacije ZN za industrijski razvoj (ONUDI) za proizvodnjo z dodatno vrednostjo.
4. Če bi pogodbenica Zahodna Afrika pri trgovinski partnerici iz odstavka 3 dosegla bistveno boljše obravnavo, kot ji ga ponuja pogodbenica EU, se pogodbenici posvetujeta in skupaj odločita o izvajanju določb iz odstavka 3.
5. Pogodbenici si prizadevata rešiti vse spore v zvezi z razlago in uporabo tega člena, tako da začneta posvetovanja v dobri veri z namenom, da bi dosegli obojestransko zadovoljivo rešitev.

6. Določb tega poglavja ni mogoče razlagati, kot da pogodbenici zavezujejo k vzajemni razširitvi preferencialne obravnave, ki bi se uporabljala, ker je ena od pogodbenic na datum začetka veljavnosti tega sporazuma pogodbenica preferencialnega sporazuma s tretjo pogodbenico.

Člen 17

Posebne določbe o upravnem sodelovanju

1. Pogodbenici soglašata, da je upravno sodelovanje bistvenega pomena za izvajanje in nadzor preferencialne obravnave, odobrene na podlagi tega poglavja, ter poudarjata svojo zavezo za boj proti nepravilnostim in goljufijam v carinskih in povezanih zadevah.
2. Če pogodbenica na podlagi potrjenih informacij ugotovi, da se upravno sodelovanje ne zagotavlja in/ali se pojavljajo nepravilnosti ali goljufije, lahko zadevna pogodbenica začasno opusti preferencialno obravnavo zadevnih izdelkov v skladu z določbami tega člena.
3. V tem členu se nepravilnost pri upravnem sodelovanju med drugim opredeli kot:
 - a) ponavljajoče se nespoštovanje obveznosti preverjanja porekla zadevnih izdelkov;
 - b) stalno zavračanje ali nepotrebno odlašanje pri izvajanju in/ali sporočanju rezultatov naknadnega preverjanja dokazil o poreklu;
 - c) stalno zavračanje ali nepotrebno odlašanje pri izdajanju pooblastil za izvajanje misij sodelovanja, da bi se preverila verodostojnost dokumentov ali točnost informacij, pomembnih za odobritev preferencialne obravnave.
4. Pri uporabi začasnih opustitev veljajo naslednji pogoji:
 - a) Pogodbenica, ki na podlagi potrjenih informacij ugotovi, da se upravno sodelovanje ne zagotavlja in/ali da se pojavljajo nepravilnosti ali goljufije, mora svoje ugotovitve skupaj s potrjenimi informacijami brez nepotrebne odlašanja posredovati Skupnemu svetu za izvajanje SGP ter se z njim posvetovati, da se najde rešitev, sprejemljiva za obe pogodbenici, na podlagi vseh ustreznih informacij in objektivnih dokazil.
 - b) Kadar pogodbenici začneta posvetovanja s Skupnim svetom za izvajanje SGP, kot je določeno zgoraj, in v treh mesecih po obvestilu ne najdeta sprejemljive rešitve, lahko zadevna pogodbenica začasno opusti preferencialno obravnavo, odobreno za zadevne izdelke. O začasni opustitvi je treba brez nepotrebne odlašanja obvestiti Skupni svet za izvajanje SGP.
 - c) Začasne opustitve na podlagi tega člena se omejijo le na tiste, ki so potrebne za zaščito finančnih interesov zadevne pogodbenice. Obdobje ne sme preseči šest mesecev, lahko pa se obnovi. Takoj po sprejetju začasnih opustitev je treba o tem brez odlašanja obvestiti Skupni svet za izvajanje SGP. V njem redno potekajo posvetovanja o začasnih opustitvah, zlasti z namenom njihove razveljavitve, takoj ko ni več pogojev za njihovo uporabo.
5. Hkrati ko zadevna pogodbenica obvesti Skupni svet za izvajanje SGP v skladu z odstavkom 4(a) tega člena, objavi tudi obvestilo uvoznikom v svojem uradnem listu. V obvestilu uvoznikom je navedeno, da je bilo na podlagi potrjenih informacij

dokazano, da se pri zadevnem izdelku upravno sodelovanje ne zagotavlja in/ali da se pojavljajo nepravilnosti ali goljufije.

Člen 18

Obravnava upravnih napak

V primeru napake pristojnih organov pri upravljanju preferencialnih sistemov izvoza in zlasti pri uporabi Protokola o opredelitvi pojma „izdelki s poreklom“ in metodah upravnega sodelovanja iz Priloge A, če zaradi te napake nastanejo posledice na področju uvoza, lahko pogodbenica, ki je izpostavljena takim posledicam, zaprosi Skupni svet za izvajanje SGP, da prouči in sprejme vse ustrezne ukrepe za razrešitev položaja.

POGLAVJE 2

INSTRUMENTI TRGOVINSKE ZAŠČITE

Člen 19

Cilji

1. Cilji tega poglavja so določiti pogoje, v katerih lahko obe pogodbenici pri prizadevanju za razvoj medsebojne trgovine z blagom sprejemata ukrepe trgovinske zaščite z odstopanjem od določb členov 9, 10 in 34 tega sporazuma.
2. Pogodbenici si prizadevata, da ukrepi, sprejeti v okviru določb tega poglavja, ne presegajo tega, kar je potrebno za preprečitev ali razrešitev opisanih položajev.

Člen 20

Protidampinški in izravnalni ukrepi

1. Nobena določba tega sporazuma Evropski uniji ali državam Zahodne Afrike, ne glede na to, ali delujejo samostojno ali skupaj, nikakor ne preprečuje, da sprejmejo protidampinške ali izravnalne ukrepe v skladu z ustreznimi sporazumi STO, zlasti Sporazumom STO o izvajanju člena VI GATT in Sporazumom STO o subvencijah in izravnalnih ukrepih.
2. Za namene izvajanja tega člena se poreklo določi po nepreferencialnih pravilih pogodbenic o poreklu na podlagi določb Sporazuma STO o pravilih o poreklu.
3. Pri odločanju o izvajanju protidampinških ali izravnalnih ukrepov se upošteva poseben status držav zahodnoafriške regije kot držav v razvoju. Preden pogodbenici uvedeta dokončne protidampinške ali izravnalne ukrepe, morata proučiti možnost konstruktivnih rešitev, opredeljenih v ustreznih sporazumih STO. Preiskovalni organi, lahko v ta namen opravijo ustrezna posvetovanja.
4. Protidampinške dajatve ali izravnalni ukrepi se uporabljajo le toliko časa, kolikor bo ukrep potreben za izravnavo dampinga ali subvencije, ki povzročajo škodo.
5. Za noben izdelek s poreklom iz ene pogodbenice, uvožen na ozemlje druge pogodbenice, ne veljajo hkrati protidampinške dajatve in izravnalne dajatve za odpravo istih razmer, ki izhajajo iz dampinga ali izvoznega subvencioniranja. Pogodbenici zagotavljata, da se protidampinški ali izravnalni ukrepi za isti izdelek ne morejo izvajati hkrati na nacionalni ravni na eni strani in na regionalni ali podregionalni ravni na drugi strani.

6. Pogodbenici se strinjata, da ustanovita, kolikor ju to zadeva, enotni organ za sodno presojo, vključno s pritožbeno stopnjo. Odločitve tega enotnega organa morajo biti veljavne na območju vseh držav, v katerih se izpodbijani ukrep uporablja.
7. Določbe tega člena se uporabljajo v vseh preiskavah, ki se začnejo po začetku veljavnosti tega sporazuma.
8. Določbe tega člena niso predmet določb o reševanju sporov iz tega sporazuma.

Člen 21

Večstranski zaščitni ukrepi

1. Ob upoštevanju določb tega člena ta sporazum pogodbenicama nikakor ne preprečuje sprejetja izjemnih ukrepov z omejenim trajanjem v skladu s členom XIX Splošnega sporazuma o carinah in trgovini (GATT) iz leta 1994, Sporazumom o zaščitnih ukrepih ter členom 5 Sporazuma STO o kmetijstvu.
2. Za namene izvajanja tega člena se poreklo določi po nepreferencialnih pravilih o poreklu pogodbenic na podlagi določb Sporazuma STO o pravilih o poreklu.
3. Ne glede na določbe iz odstavka 1 ter ob upoštevanju splošnih razvojnih ciljev tega sporazuma in majhnosti gospodarstev zahodnoafriških držav pogodbenica Evropska unija uvoz iz držav pogodbenice Zahodne Afrike izloči iz ukrepov, sprejetih v skladu s členom XIX GATT 1994, Sporazumom o zaščitnih ukrepih ter členom 5 Sporazuma STO o kmetijstvu.
4. Določbe odstavka 3 se uporabljajo pet let od datuma začetka veljavnosti tega sporazuma. Najpozneje 120 dni pred koncem tega obdobja Skupni svet SGP prouči izvajanje teh določb glede na razvojne potrebe držav zahodnoafriške regije, da ugotovi, ali bi bilo treba njihovo uporabo podaljšati.
5. Določbe tega člena niso predmet določb o reševanju sporov iz tega sporazuma.

Člen 22

Dvostranski zaščitni ukrepi

1. Ob upoštevanju določb tega člena lahko ena od pogodbenic sprejme zaščitne ukrepe z omejenim trajanjem, ki odstopajo od določb iz členov 9 in 10.
2. Zaščitni ukrepi iz odstavka 1 se lahko sprejmejo, če se izdelek s poreklom iz pogodbenice uvaža na ozemlje druge pogodbenice v tako povečanih količinah in pod pogoji, ki lahko povzročijo ali grozijo, da bodo povzročili:
 - a) resno škodo domačim proizvajalcem podobnih ali neposredno konkurenčnih izdelkov na ozemlju pogodbenice uvoznice;
 - b) resne motnje v katerem od gospodarskih sektorjev, zlasti če bi te motnje lahko povzročile velike socialne probleme ali težave, ki bi resno poslabšale gospodarski položaj pogodbenice uvoznice; ali
 - c) motnje na trgih podobnih ali neposredno konkurenčnih kmetijskih proizvodov¹ ali v mehanizmih, ki te trge upravljajo.
3. Zaščitni ukrepi iz tega člena ne smejo trajati dlje, kot je nujno za odpravo ali preprečitev resne škode ali motenj, kakor so opredeljene v odstavkih 2, 4 in 5. Ti

¹ V tem členu so kmetijski proizvodi tisti proizvodi, ki jih zajema Priloga I Sporazuma STO o kmetijstvu.

zaščitni ukrepi pogodbenice uvoznice lahko zajemajo samo enega ali več naslednjih ukrepov:

- a) opustitev nadaljnjega znižanja veljavne stopnje uvozne dajatve za zadevni izdelek, kot je predpisana s tem sporazumom;
 - b) povečanje carinske stopnje za zadevni izdelek do stopnje, ki ne presega carinske stopnje, ki velja za druge članice STO; in
 - c) uvedbo tarifnih kvot za zadevni izdelek.
4. Brez poseganja v določbe iz odstavkov od 1 do 3 tega člena, kadar se kak izdelek s poreklom iz ene ali več držav pogodbenice Zahodne Afrike uvaža v povečanih količinah in pod takimi pogoji, da lahko povzroči ali grozi, da bo v eni ali več najbolj oddaljenih regijah pogodbenice Evropske unije povzročil eno od situacij, navedenih v odstavkih 2(a), (b) in (c), lahko pogodbenica Evropska unija sprejme nadzorne ali zaščitne ukrepe, omejene na zadevno regijo ali regije, skladno s postopki iz odstavkov od 6 do 11 iz tega člena.
5. Brez poseganja v določbe iz odstavkov od 1 do 3 tega člena, kadar se kak izdelek s poreklom iz ene ali več držav pogodbenice Evropske unije uvaža v povečanih količinah in pod takimi pogoji, da lahko povzroči ali grozi, da bo v eni ali več državah pogodbenice Zahodne Afrike povzročil eno od situacij, navedenih v odstavkih 2(a), (b) in (c), lahko ta država ali države sprejmejo nadzorne ali zaščitne ukrepe, omejene na ozemlje zadevne države ali držav, skladno s postopki iz odstavkov od 6 do 11 iz tega člena.
6. Zaščitni ukrepi iz tega člena ne smejo trajati dlje, kot je potrebno za preprečitev ali odpravo resne škode ali motenj, kot so opredeljene v zgornjih odstavkih 2, 4 in 5.
7. Zaščitni ukrepi iz tega člena se ne uporabljajo več kot štiri leta. Če okoliščine, ki upravičujejo uvedbo zaščitnih ukrepov, še vedno obstajajo, se lahko taki ukrepi podaljšajo za nadaljnje obdobje štirih let.
8. Zaščitnim ukrepom iz tega člena, ki trajajo več kot eno leto, se priloži časovni razpored, ki jasno navaja njihov postopno odpravo najpozneje do konca določenega obdobja.
9. Razen v primeru izrednih okoliščin, ki jih mora oceniti Skupni svet za izvajanje SGP, se za izdelek, za katerega je pred tem veljal zaščitni ukrep, vsaj eno leto po izteku ukrepa ne sprejme nov zaščitni ukrep iz tega člena.
10. Za izvajanje zgornjih odstavkov se uporabljajo naslednje določbe:
- a) Kadar pogodbenica meni, da obstaja ena od okoliščin iz odstavkov 2, 4 in 5, to takoj sporoči Skupnemu svetu za izvajanje SGP.
 - b) Skupni svet za izvajanje SGP lahko oblikuje vsa potrebna priporočila za odpravo nastalih okoliščin. Če Skupni svet za izvajanje SGP tega ne stori, ali če se zadovoljiva rešitev ne najde v tridesetih dneh po obvestilu Skupnega sveta, lahko pogodbenica uvoznica sprejme ustrezne ukrepe za razrešitev nastalih okoliščin v skladu s tem členom.
 - c) Pred sprejetjem ukrepa iz tega člena ali v primerih iz odstavka 11 tega člena, zadevna pogodbenica Skupnemu svetu za izvajanje SGP čim prej predloži vse potrebne informacije za celovit pregled položaja, da se poišče rešitev, sprejemljiva za obe pogodbenici.

- d) Pri izbiri zaščitnih ukrepov je treba dati prednost tistim, ki najmanj ovirajo pravilno delovanje tega sporazuma in omogočajo učinkovito in hitro odpravo nastalega problema.
 - e) Vsak zaščitni ukrep, sprejet v skladu s tem členom, se takoj sporoči Skupnemu svetu za izvajanje SGP, v katerem o njem redno potekajo posvetovanja, da se predvsem določi časovni raspored za njegovo ukinitve, takoj ko okoliščine to dopuščajo.
11. Kadar je v izrednih okoliščinah potrebno takojšnje ukrepanje, lahko zadevna pogodbenica uvoznica – pogodbenica Evropska unija ali pogodbenica Zahodna Afrika, odvisno od primera – sprejme začasne ukrepe, določene v odstavkih 3, 4 in 5, ne da bi izpolnila zahteve iz odstavka 10. Taki ukrepi lahko trajajo največ 180 dni, kadar jih sprejme pogodbenica Evropska unija, in 240 dni, kadar jih sprejme pogodbenica Zahodna Afrika ali kadar so ukrepi, ki jih sprejme pogodbenica Evropska unija, omejeni na ozemlje ene ali več njenih najbolj oddaljenih regij. Trajanje teh začasnih ukrepov se šteje kot del začetnega obdobja ukrepov in kakršnega koli njihovega podaljšanja, ki je opredeljeno v odstavkih 7 in 8. Pri sprejemanju začasnih ukrepov morajo biti upoštevani interesi obeh pogodbenic. Zadevna pogodbenica uvoznica obvesti drugo pogodbenico in zadevo nemudoma predloži v proučitev Skupnemu svetu za izvajanje SGP .
12. Če pogodbenica uvoznica pri uvozu izdelka uporablja upravni postopek, katerega namen je hitro zagotoviti informacije o gibanju trgovinskih tokov, ki bi lahko povzročili težave, opredeljene v tem členu, o tem nemudoma obvesti Skupni svet za izvajanje SGP.
13. Sporazum o STO se ne uporabi za to, da bi se pogodbenici preprečilo sprejetje zaščitnih ukrepov v skladu z določbami tega člena.

Člen 23

Klavzula o novih industrijskih panogah

1. Pogodbenica Zahodna Afrika lahko začasno opusti znižano stopnjo carinske dajatve ali poviša carinsko dajatev na raven, ki ne presega dajatve, ki se uporablja za druge članice STO, kadar se izdelek s poreklom iz Evropske unije zaradi zmanjšane carinske dajatve uvaža na njeno ozemlje v povečanih količinah in pod takimi pogoji, da lahko povzroči ali grozi, da bo povzročil motnje v novih industrijskih panogah, ki proizvajajo podobne ali neposredno konkurenčne izdelke.
- 2.
- a) Kadar pogodbenica Zahodna Afrika meni, da obstajajo okoliščine iz odstavka 1, to takoj predloži v proučitev Skupnemu svetu za izvajanje SGP.
 - b) Skupni svet za izvajanje SGP lahko oblikuje vsa potrebna priporočila za odpravo nastalih okoliščin. Če Skupni svet za izvajanje SGP tega ne stori, ali če se zadovoljiva rešitev ne najde v tridesetih dneh po obvestilu Skupnega sveta, lahko pogodbenica Zahodna Afrika sprejme ustrezne ukrepe za razrešitev nastalih okoliščin v skladu s tem členom.
 - c) Pred sprejetjem ukrepa iz tega člena pogodbenica Zahodna Afrika Skupnemu svetu za izvajanje SGP predloži vse potrebne informacije za celovit pregled položaja, da se poišče rešitev, sprejemljiva za obe pogodbenici.
 - d) Pri izbiri ukrepov, sprejetih v skladu s tem členom, se da prednost ukrepom, ki najmanj ovirajo pravilno delovanje tega sporazuma.

- e) O vsakem ukrepu, ki se sprejme v skladu s tem členom, se takoj obvesti Skupni svet za izvajanje SGP, v katerem o njem redno potekajo posvetovanja.
 - f) V izrednih okoliščinah, kadar bi zamuda povzročila škodo, ki bi jo bilo težko odpraviti, lahko pogodbenica Zahodna Afrika sprejme začasne ukrepe iz odstavka 1, ne da bi izpolnila zahteve iz pododstavkov od a) do e). Ti ukrepi se lahko sprejmejo za obdobje, ki ni daljše od 200 dni. Trajanje teh začasnih ukrepov se šteje kot del obdobja, določenega v odstavku 3 tega člena. Pogodbenica Zahodna Afrika obvesti pogodbenico Evropsko unijo in zadevo nemudoma predloži v proučitev Skupnemu svetu za izvajanje SGP.
3. Ti ukrepi se lahko uporabljajo za obdobje, ki lahko traja do osem let. Uporaba ukrepov se lahko podaljša s sklepom Skupnega sveta za izvajanje SGP.

Člen 24

Sodelovanje

1. Pogodbenici priznavata pomen sodelovanja na področju instrumentov trgovinske zaščite, da se zagotovita pravičnost in preglednost pri trgovanju.
2. Pogodbenici se strinjata, da bosta sodelovali, vključno z omogočanjem ukrepov pomoči, v skladu z določbami iz dela III, zlasti na naslednjih področjih:
 - a) razvoj predpisov in institucij za zagotavljanje trgovinske zaščite;
 - b) razvoj zmogljivosti, zlasti pristojnih organov zahodnoafriških držav, da se izboljšata nadzor in uporaba instrumentov trgovinske zaščite iz tega sporazuma.

POGLAVJE 3

TEHNIČNE OVIRE PRI TRGOVANJU TER SANITARNI IN FITOSANITARNI UKREPI

Člen 25

Cilji

1. Cilji tega poglavja so olajševanje trgovine z blagom med pogodbenicama ob krepitvi njunih zmožnosti za odkrivanje, preprečevanje in odpravljanje nepotrebnih ovir pri trgovanju zaradi tehničnih predpisov, standardov in postopkov za ugotavljanje skladnosti, ki jih uporablja ena ali druga pogodbenica ob ohranjanju svojih zmožnosti za varovanje rastlin, živali in javnega zdravja.
2. Vsaka pogodbenica v okviru izvajanja določb tega poglavja zagotovi, da se uvoženim izdelkom, ki prihajajo z ozemlja druge pogodbenice, omogoči nediskriminatorna obravnava v primerjavi z obravnavo, ki se omogoči podobnim izdelkom z domačim poreklom in podobnim izdelkom s poreklom iz tretjih držav.
3. V skladu z določbami iz odstavkov 2 in 3 člena 2 Sporazuma STO o sanitarnih in fitosanitarnih ukrepih (v nadaljnjem besedilu: Sporazum SPS) vsaka pogodbenica tudi zagotovi, da namen ali učinek sanitarnih in fitosanitarnih ukrepov, sprejetih z namenom varovanja zdravja in ljudi, življenja ali zdravja živali ter varstva rastlin in okolja, ni nepotrebno oviranje trgovine z blagom med pogodbenicama. Zato ti ukrepi trgovine ne smejo omejevati bolj, kot je nujno potrebno.

Člen 26

Področje uporabe in opredelitev pojmov

1. Določbe tega poglavja se uporabljajo za tehnične predpise in standarde ter postopke za ugotavljanje skladnosti, opredeljene v Sporazumu STO o tehničnih ovirah, ter za sanitarne in fitosanitarne ukrepe (v nadaljnjem besedilu: ukrepi SPS), ker ti vplivajo na trgovino med pogodbenicama.
2. V tem poglavju in razen če ni določeno drugače se uporabljajo opredelitve iz Sporazuma o tehničnih ovirah in Sporazuma SPS, zadevni standardi in besedila, ki jih je sprejela Komisija za Codex Alimentarius, opredelitve iz Mednarodne konvencije za varstvo rastlin in opredelitve v okviru Mednarodne organizacije za zdravje živali, vključno z vsemi sklici na izdelke iz tega poglavja.

Člen 27

Pristojni organi

1. Organi obeh pogodbenic, pristojni za izvajanje ukrepov iz tega poglavja, so navedeni v Dodatku II Priloge D k temu sporazumu.
2. V skladu s členom 31 se pogodbenici vzajemno in pravočasno obvestita o vseh bistvenih spremembah pristojnih organov iz Dodatka II Priloge D. Skupni svet za izvajanje SGP sprejme vse potrebne spremembe iz Dodatka II Priloge D k temu sporazumu.

Člen 28

Vzajemne obveznosti

1. Pogodbenici ponovno potrjujeta svoje pravice in obveznosti v skladu z zadevnimi sporazumi STO, zlasti Sporazumom SPS in Sporazumom o tehničnih ovirah. Prav tako ponovno potrjujeta svojo zavezanost pravicam in obveznostim, ki izhajajo iz zadevnih standardov in besedil, sprejetih z Mednarodno konvencijo o varstvu rastlin (IPPC) ter s strani Komisije za Codex Alimentarius in Svetovne organizacije za zdravje živali (OIE). Tudi države, ki niso članice STO, se ponovno zavezujejo, da bodo izvajale obveznosti iz Sporazuma SPS in Sporazuma o tehničnih ovirah na vseh področjih, ki zadevajo trgovinske odnose med pogodbenicama.
2. Pogodbenici se ponovno zavezujeta, da bosta izboljšali javno zdravje na svojih ozemljih, zlasti s krepitvijo svojih zmožnosti za odkrivanje neustreznih izdelkov.
3. V okviru medsebojne trgovine pogodbenici ne smeta izvažati ali ponovno izvažati izdelkov, ki niso v skladu z veljavnimi predpisi iz zakonodaje pogodbenice izvoznice. Kljub temu je izvoz ali ponovi izvoz izdelkov, za katere veljajo ukrepi SPS, dovoljen, če tako izrecno določijo organi pogodbenice uvoznice. Izvoz drugih izdelkov se dovoli, razen če tega ne prepoveduje zakonodaja pogodbenice uvoznice.
4. Te zaveze, pravice in obveznosti usmerjajo dejavnost pogodbenic iz tega poglavja.

Člen 29

Enakovrednost

1. Pogodbenica sprejme sanitarne ali fitosanitarne ukrepe druge pogodbenice kot enakovredne, čeprav se ti ukrepi razlikujejo od njenih ali tistih, ki jih uporabljajo

tretje države pri trženju istega izdelka, če pogodbenica izvoznica pogodbenici uvoznici predloži objektivne dokaze, da njeni domači ukrepi dosegajo ustrezno raven sanitarne in fitosanitarne zaščite, ki velja na ozemlju pogodbenice uvoznice. V ta namen se pogodbenici uvoznici na zahtevo zagotovi ustrezen dostop zaradi pregleda, preskušanja in drugih zadevnih postopkov.

2. Pogodbenici na zahtevo in po vzajemnem dogovoru izvajata posvetovanja, da se po potrebi dosežejo dvostranski ali večstranski dogovori o priznavanju enakovrednosti določenih sanitarnih in fitosanitarnih ukrepov.

Člen 30

Določitev sanitarnih in fitosanitarnih območij

Kar zadeva uvozne pogoje, lahko pogodbenici za vsak posamezen primer predlagata in opredelita območja z določenim sanitarnim in fitosanitarnim stanjem ob sklicevanju na člen 6 Sporazuma SPS. Pogodbenici zlasti zagotovita, da so njuni sanitarni ali fitosanitarni ukrepi prilagojeni sanitarnim ali fitosanitarnim razmeram regije – bodisi celotne države, dela države ali vseh ali določenih delov več držav – v kateri ima izdelek poreklo in v katere je namenjen.

Člen 31

Preglednost trgovinskih pogojev in izmenjava informacij

1. Za zagotovitev skladnosti s svojimi predpisi se pogodbenici v skladu s postopki priglasitve iz Sporazuma SPS in Sporazuma o tehničnih ovirah medsebojno obvestita o vseh spremembah svojih zakonodajnih in upravnih zahtev v zvezi z izdelki.
2. Pogodbenici se po potrebi dogovorita, da se čim prej medsebojno pisno obvestita o ukrepih, sprejetih za prepoved uvoza blaga kot posega proti kakršnim koli težavam, ki so povezane z zdravjem (ljudi, živali ali rastlin), preprečevanjem tveganj in okoljem, v skladu s priporočili iz Sporazuma SPS.
3. Pogodbenici se dogovorita, da bosta izmenjali informacije, da bi njuni izdelki izpolnjevali zahtevane tehnične predpise in standarde ter bi se jima s tem omogočil dostop do njunih trgov.
4. Pogodbenici si po potrebi tudi neposredno izmenjata informacije o drugih morebitnih pomembnih vprašanjih, o katerih se strinjata, da so pomembna za njune trgovinske odnose, vključno z vprašanji varnosti hrane, nenadnim pojavom živalskih in rastlinskih bolezni, znanstvenimi mnenji in drugimi pomembnimi dogodki, povezanimi z varnostjo izdelkov.
5. Pogodbenici se po potrebi dogovorita, da si bosta izmenjali informacije o epidemiološkem nadzoru živalskih bolezni. Pogodbenici si v zvezi s fitosanitarnim varstvom na zahtevo izmenjata tudi informacije o pojavu škodljivcev, ki pomenijo znano in takojšnjo nevarnost za drugo pogodbenico.
6. Pogodbenici soglašata, da bosta v skladu s postopki priglasitve iz Sporazuma SPS in Sporazuma o tehničnih ovirah sodelovali pri medsebojnem in hitrem opozarjanju, kadar bi lahko nova regionalna pravila vplivala na njuno medsebojno trgovino.

Člen 32

Regionalno povezovanje

1. Pogodbenici se z namenom olajšanja trgovine zavezuje, da bosta na regionalni ravni in kolikor je to mogoče uskladili standarde, ukrepe in uvozne pogoje.
2. Če ob začetku veljavnosti tega sporazuma uvozni pogoji že obstajajo in dokler niso uvedeni usklajeni uvozni pogoji, jih države zahodnoafriške regije in Evropske unije uporabljajo v skladu z načelom, po katerem je lahko izdelek s poreklom iz ene od obeh pogodbenic, ki ga je država druge pogodbenice dala na trg na način, ki ni bil protipraven, zakonito dan na trg tudi v vseh drugih državah navedene pogodbenice brez kakršnih okoli omejitev ali upravnih zahtev.
3. V zvezi z ukrepi iz tega poglavja zahodnoafriške države zagotovijo, da obravnava za izdelke s poreklom iz Zahodne Afrike ni manj ugodna od obravnave, ki jo uporabljajo za podobne izdelke s poreklom iz Evropske unije, ki vstopajo v zahodnoafriško regijo.

Člen 33

Sodelovanje

1. Pogodbenici priznavata pomen sodelovanja na področjih tehničnih predpisov, sanitarnih in fitosanitarnih ukrepov ter ugotavljanja skladnosti in sledljivosti za doseganje ciljev tega poglavja.
2. Pogodbenici se strinjata, da bosta s sodelovanjem v skladu z določbami iz dela III izboljšali kakovost in konkurenčnost prednostnih izdelkov za države zahodnoafriške regije iz Dodatka I Priloge D k temu sporazumu ter dostop do trga Evropske unije, vključno z ukrepi finančne pomoči, zlasti na naslednjih področjih:
 - a) vzpostavitev ustreznega okvira za izmenjavo informacij in strokovnega znanja med pogodbenicama;
 - b) sodelovanje z mednarodnimi organi za standardizacijo, meroslovje in akreditacijo, vključno z omogočanjem sodelovanja predstavnikov pogodbenice Zahodne Afrike na srečanjih teh organov;
 - c) sprejetje standardov in tehničnih predpisov, postopkov za ugotavljanje skladnosti ter sanitarnih in fitosanitarnih ukrepov, usklajenih na regionalni ravni na podlagi ustreznih mednarodnih standardov;
 - d) krepitev zmogljivosti javnih in zasebnih subjektov, vključno z informiranjem in usposabljanjem, za izpolnjevanje standardov, predpisov in fitosanitarnih ukrepov Evropske unije ter za sodelovanje v mednarodnih organih za standardizacijo;
 - e) razvoj nacionalnih zmogljivosti za izpolnjevanje standardov ter ugotavljanje skladnosti in sledljivosti izdelkov ter za dostop do trga Evropske unije.

POGLAVJE 4

DRUGE NECARINSKE OVIRE

Člen 34

Prepoved količinskih omejitev

Z začetkom veljavnosti tega sporazuma se odpravijo vse uvozne ali izvozne prepovedi ali omejitve, ki vplivajo na trgovino med pogodbenicama, razen carin in taks ter pristojbin in drugih dajatev iz členov o carinah 7 in 8 tega sporazuma, če se uveljavljajo s kvotami,

uvoznimi ali izvoznimi dovoljenji ali drugimi ukrepi. Novih ukrepov ni mogoče uvesti. Določbe iz tega člena ne posegajo v določbe o instrumentih trgovinske zaščite iz poglavja 2 in določbe v zvezi s plačilnimi bilancami iz člena 89 tega sporazuma.

Člen 35

Nacionalna obravnava na področju notranjega obdavčenja in ureditve

1. Uvoženi izdelki s poreklom iz ene pogodbenice ne morejo biti posredno ali neposredno obdavčeni z notranjimi taksami ali drugimi notranjimi dajatvami, ki so višje od taks in dajatev, s katerimi so posredno ali neposredno obdavčeni podobni nacionalni izdelki druge pogodbenice. Nobena pogodbenica ne sme na noben drug način uporabljati notranjih taks ali drugih dajatev za zaščito domače proizvodnje.
2. Obravnava uvoženih izdelkov s poreklom iz ene pogodbenice ne sme biti manj ugodna od tiste, ki jo podobnim izdelkom iz druge pogodbenice zagotavljajo zakoni, predpisi in zahteve glede prodaje, ponudbe, nakupa, prevoza, distribucije ali uporabe na nacionalnem trgu. Določbe tega odstavka ne prepovedujejo uporabe različnih notranjih prevoznih dajatev, ki temeljijo izključno na gospodarskem izkoriščanju prevoznih sredstev in ne na poreklu izdelka.
3. Nobena pogodbenica ne sme uvesti ali ohranjati nobenega notranjega predpisa glede mešanja, predelave ali uporabe izdelkov v določenih količinah ali razmerjih, ki neposredno ali posredno zahteva, da je treba določeno količino ali razmerje katerega koli izdelka, za katerega velja predpis, dobaviti iz domačih virov. Poleg tega nobena pogodbenica ne sme na noben drug način uporabljati nobenega notranjega količinskega predpisa, da bi zaščitila proizvodnjo.
4. Določbe tega člena ne preprečujejo plačila subvencij izključno domačim proizvajalcem, vključno s plačili domačim proizvajalcem, ki izhajajo iz prihodka od notranjih davkov ali dajatev, ki se uporabljajo skladno z določbami tega člena, in subvencij, ki se izvajajo z državnim odkupom domačih izdelkov.
5. Določbe tega člena ne veljajo za zakone, predpise, postopke ali prakse, ki urejajo javna naročila.
6. Določbe iz tega člena ne posegajo v določbe poglavja tega sporazuma glede instrumentov trgovinske zaščite.

POGLAVJE 5

SPODBUJANJE TRGOVINE, CARINSKO SODELOVANJE IN MEDSEBOJNA UPRAVNA POMOČ

Člen 36

Cilji

1. Pogodbenici priznavata pomen carinskega sodelovanja in olajševanja trgovine v razvijajočem se svetovnem trgovinskem okolju. Pogodbenici soglašata, da na tem področju okrepita sodelovanje za zagotovitev, da ustrezna zakonodaja in postopki ter upravna usposobljenost zadevnih uprav izpolnjujejo cilje učinkovitega nadzora in olajševanja trgovine ter pomagajo spodbujati razvoj in regionalno povezovanje držav podpisnic SGP.
2. Pogodbenici potrujeta, da legitimni cilji javne politike, vključno s tistimi, ki zadevajo varnost in preprečevanje goljufij, nikakor ne bodo ogroženi.

3. Pogodbenici se zavezujeta, da bosta na svojih ozemljih zagotavljali prost pretok blaga, ki ga zajema ta sporazum.

Člen 37

Carinsko sodelovanje in medsebojna upravna pomoč

1. Za zagotovitev skladnosti z določbami iz tega poglavja in učinkovit odziv na cilje iz člena 36 pogodbenici:
 - a) izmenjata informacije o zakonodaji in carinskih postopkih;
 - b) oblikujeta skupne ukrepe o uvoznih in izvoznih postopkih ter postopkih tranzita ter ukrepe za ponudbo učinkovitih storitev poslovni skupnosti;
 - c) sodelujeta pri avtomatizaciji carinskih in drugih trgovinskih postopkov ter oblikujeta skupne standarde izmenjave podatkov;
 - d) sprejmeta skupna stališča, kolikor je to mogoče, na carinskem področju v mednarodnih organizacijah, kot so STO, Svetovna carinska organizacija (WCO), Organizacija združenih narodov (OZN) in Konferenca Združenih narodov o trgovini in razvoju (UNCTAD);
 - e) sodelujeta pri načrtovanju in izvajanju tehnične pomoči, zlasti na področju carinskih reform in lajšanja trgovine v skladu z določbami tega sporazuma; ter
 - f) spodbujata sodelovanje med vsemi upravami, organizacijami in drugimi zadevnimi institucijami tako znotraj države kot med državami.
2. Ne glede na odstavek 1 si uprave pogodbenic zagotavljajo medsebojno upravno pomoč v carinskih zadevah v skladu z določbami Protokola o medsebojni upravni pomoči v carinskih zadevah iz Priloge E.

Člen 38

Zakonodaja in carinski postopki

1. Pogodbenici zagotovita in si čim bolj prizadevata, da njune trgovinske in carinske zakonodaje, določbe in postopki temeljijo na:
 - a) veljavnih mednarodnih instrumentih in standardih na področju carine in trgovine, vključno z bistvenimi elementi Mednarodne konvencije o poenostavitvi in uskladitvi carinskih postopkov (revidirana Kjotska konvencija), okvirom WCO za standarde za varovanje in spodbujanje svetovne trgovine, modelom WCO za carinske podatke in Konvencijo o harmoniziranemu sistemu poimenovanj in šifrnih oznak blaga (HS);
 - b) uporabi enotne upravne listine ali njene elektronske različice, da se oblikujejo uvozne in izvozne carinske deklaracije;
 - c) predpisih, ki gospodarskim subjektom omogočajo, da se izognejo nepotrebni in diskriminatorni ukrepom, ščitijo pred goljufijami in določajo dodatne olajšave za gospodarske subjekte, ki dosegajo visoko stopnjo skladnosti s carinsko zakonodajo;

- d) uporabi sodobnih carinskih tehnik, vključno z oceno tveganj, poenostavljenimi postopki za vstop in prepustitev blaga, nadaljnjimi kontrolami prepustitve blaga in metodami za revizijo podjetij;
 - e) potrebi po postopnem razvoju sistemov, vključno s tistimi, ki temeljijo na informacijski tehnologiji, da se olajša elektronska izmenjava podatkov med gospodarskimi subjekti, carinskimi upravami in drugimi sorodnimi organi;
 - f) sistemu zavezujočih carinskih informacij, zlasti v zvezi s tarifno uvrstitvijo in pravili o poreklu, v skladu s pravili iz zakonodaje vsake pogodbenice, če imajo carinske službe na voljo vse informacije, za katere menijo, da so potrebne;
 - g) pravilih v zvezi s kaznimi za kršitve carinskih predpisov ali postopkovnih zahtev, ki so sorazmerne in nediskriminatorne in katerih uporaba ne povzroča neupravičenih zamud;
 - h) preglednih, nediskriminatornih in sorazmernih pravilih glede izdaje licenc carinskim deklarantom. Pogodbenici priznavata pomen odprave vsakršne obveze po storitvah carinskih deklarantov v prihodnosti. Pogodbenici o tem vprašanju razpravljata v Posebnem odboru za carinske zadeve in olajševanje trgovine;
 - i) upoštevanju določb Sporazuma WCO o pregledu pred odpremo. Pogodbenici se zavedata, da je pomembno v prihodnosti odpraviti vse zahteve, ki določajo izvajanje obveznih pregledov pred odpremo blaga ali na namembnem kraju. Pogodbenici o tem vprašanju razpravljata v Posebnem odboru za carinske zadeve in olajševanje trgovine.
2. Za izboljšanje delovnih metod in zagotovitev načel nediskriminacije, preglednosti in učinkovitosti se pogodbenici zavezuje, da:
- a) bosta sprejeli ukrepe, potrebne za zmanjšanje obsega, poenostavitev in standardizacijo podatkov in dokumentov, ki jih zahtevajo carinski in drugi z njimi povezani organi;
 - b) bosta poenostavili, kolikor je to mogoče, carinske zahteve in formalnosti za krajše roke prepustitve in carinjenja blaga;
 - c) bosta pritožnicam zagotovili učinkovite, hitre, nediskriminatorne in lahko dostopne postopke, ki bodo omogočali pravico do pritožbe proti upravnim ukrepom in drugim sklepom carinske uprave, ki vplivajo na uvoz, izvoz ali blago v tranzitu.
 - d) si bosta prizadevali za ohranitev etničnih standardov z uporabo ukrepov, ki bodo odražali načela zadevnih mednarodnih konvencij in instrumentov na tem področju, zlasti Deklaracijo iz Arushe, ki je bila revidirana leta 2003.

Člen 39

Lajšanje gibanja blaga v tranzitu

1. Pogodbenici zagotavljata prosti tranzit izdelkov čez njuno ozemlje, pri čemer določita najprimernejšo pot za tranzit. V zvezi s tem morajo omejitve, nadzor ali morebitne zahteve temeljiti na objektivni javni politiki, biti nediskriminatorne in sorazmerne ter se enotno uporabljati.

2. Brez poseganja v izvajanje legitimnega carinskega nadzora pogodbenici blagu v tranzitu s poreklom iz druge pogodbenice, odobrita obravnavo, ki ni manj ugodna od obravnave blaga z domačega trga pri izvozu in uvozu ter njegovem gibanju.
3. Pogodbenici uvedeta carinske tranzitne postopke, ki omogočajo gibanje blaga brez plačila carin in drugih dajatev, če so zagotovljena ustrezna jamstva.
4. Pogodbenici si prizadevata spodbujati in izvajati ureditve regionalnega tranzita, da bi zmanjšali trgovinske ovire.
5. Pogodbenici uporabljata mednarodne standarde in instrumente, ki zadevajo tranzit blaga.
6. Pogodbenici zagotavljata sodelovanje in usklajevanje vseh zadevnih organov na svojem ozemlju za olajševanje tranzitnega prometa in spodbujanje čezmejnega sodelovanja.

Člen 40

Odnosi s poslovno skupnostjo

Pogodbenici se strinjata, da:

- a) bosta zagotovili, da bodo vsa zakonodaja, postopki, pristojbine in dajatve javno dostopni z ustreznimi sredstvi, po možnosti prek elektronskih medijev;
- b) bosta podpirali sodelovanje med gospodarskimi subjekti in ustreznimi upravami z uporabo nearbitrarnih in javno dostopnih postopkov, kot so protokoli sporazuma, ki temeljijo na sporazumih, ki jih je objavil WCO;
- c) bosta zagotovili, da bodo zahteve uprav glede carinskih in z njimi povezanih zahtev, predpisov in postopkov še naprej izpolnjevale potrebe poslovne skupnosti, upoštevale najboljše prakse in čim manj omejevale trgovino;
- d) se je treba s trgovinskimi predstavniki redno in pravočasno posvetovati o oblikovanju zakonodajnih predlogov in postopkov o carinskih vprašanjih in trgovini. Zato vsaka pogodbenica vzpostavi ustrezne mehanizme za redno posvetovanje med upravami in poslovno skupnostjo;
- e) mora preteči dovolj časa med objavo in začetkom veljavnosti vsake zakonodaje, postopka ali nove oziroma spremenjene carine ali dajatve. Pogodbenici objavita upravne informacije, predvsem o zahtevah uradov, postopkih za vstop, uradnih urah in operativnih carinskih postopkih na mejnih prehodih na kopnem in morju ter kontaktnih točkah za prejem informacij.

Člen 41

Carinsko vrednotenje

Sporazum STO o izvajanju člena VII GATT 1994 ureja pravila carinskega vrednotenja, ki se uporabljajo v trgovini med pogodbenicama. Pogodbenici sodelujeta z namenom, da oblikujeta skupni pristop k vprašanju v zvezi s carinskim vrednotenjem.

Člen 42

Regionalno povezovanje v zahodnoafriški regiji

1. Pogodbenici se dogovorita, da bosta nadaljevali carinske reforme, zlasti uskladitev postopkov in predpisov, da se olajša trgovina v zahodnoafriški regiji.
2. Glede na zgoraj navedeno pogodbenici vzpostavita tesno sodelovanje vseh organov, ki so potrebni za izvajanje zadevnih mednarodnih carinskih standardov.

Člen 43

Sodelovanje

1. Pogodbenici priznavata pomen sodelovanja pri carinskih zadevah in olajševanju trgovine za izvajanje tega sporazuma.
2. V skladu z odstavkom 6 Priloge D Sklepa Generalnega sveta STO z dne 1. avgusta 2004 in ob upoštevanju določb iz dela III pogodbenici soglašata, da bosta vzpostavili ustrezne programe tehnične in finančne pomoči, ki omogočajo izvajanje določb tega poglavja, zlasti glede:
 - a) oblikovanja ustreznih in poenostavljenih zakonskih določb in predpisov;
 - b) obveščanja in ozaveščanja gospodarskih subjektov, vključno z usposabljanjem zadevnega osebja;
 - c) krepitve zmogljivosti, modernizacije in medsebojne povezave carinskih uprav in z njimi povezanih služb.

Člen 44

Prehodni ukrepi

1. Pogodbenici priznavata potrebo po prehodnih ukrepih, da se zagotovi nemoteno izvajanje določb iz tega poglavja.
2. Brez poseganja v zaveze v okviru STO pogodbenica Zahodna Afrika koristi ugodnosti petletnega prehodnega obdobja od začetka izvajanja tega sporazuma, da izpolni obveznosti iz pododstavkov b) in d) odstavka 1 člena 38. To obdobje je mogoče prilagoditi glede na rezultate reform, ki jih mora uvesti zahodnoafriška regija v sodelovanju z Evropsko unijo.

Člen 45

Posebni odbor za carinske zadeve in olajševanje trgovine

1. Pogodbenici se dogovorita za vzpostavitev Posebnega odbora za carinske zadeve in olajševanje trgovine, ki je sestavljen iz predstavnikov pogodbenic.
2. Naloge Posebnega odbora za carinske zadeve in olajševanje trgovine so naslednje:
 - a) zagotoviti spremljanje izvajanja Protokola o pravilih o poreklu in Protokola o vzajemni upravni pomoči v carinskih zadevah ter izvajanje tega poglavja;
 - b) imeti vlogo foruma za posvetovanje in razprave o vseh carinskih vprašanjih, zlasti carinskih postopkih in postopkih carinjenja, pravilih o poreklu, carinskem vrednotenju, tarifni uvrstitvi, carinskem sodelovanju in vzajemni upravni pomoči;
 - c) razviti sodelovanje za oblikovanje, izvajanje in nadzor uporabe carinskih postopkov in postopkov carinjenja, pravil o poreklu in vzajemne upravne pomoči.

3. Posebni odbor za carinske zadeve in olajševanje trgovine se sestane enkrat letno na datum in z dnevnim redom, ki ju pogodbenici predhodno določita. Pogodbenici se lahko odločita, da bosta po potrebi sklicali *ad hoc* sestanke tega odbora.
4. Posebnemu odboru za carinske zadeve in olajševanje trgovine izmenično predsedujeta obe pogodbenici.
5. Posebni odbor za carinske zadeve in olajševanje trgovine predloži poročilo Skupnemu svetu za izvajanje SGP.

POGLAVJE 6

KMETIJSTVO, RIBIŠTVO IN PREHRANSKA VARNOST

Člen 46

Cilji

1. Pogodbenici priznavata, da imajo v zahodnoafriški regiji ključno vlogo v boju proti neustreznim prehranski varnosti sektorji kmetijstva, vključno z živinorejo in ribištvo, ki predstavljajo velik delež BDP in zagotavljajo prihodek in zaposlitev za večino aktivnega prebivalstva.
2. Gospodarski in trgovinski učinki tega sporazuma ter ukrepi v okviru razvojnega programa SGP bi morali prispevati k povečanju produktivnosti, konkurenčnosti in diverzifikaciji proizvodnje v kmetijskem in ribiškem sektorju. Olajšati bi morali tudi razvoj sektorja za predelavo in povečanje trgovine s kmetijskimi, živilskimi in ribiškimi proizvodi med pogodbenicama v skladu s trajnostnim upravljanjem naravnih virov.
3. Pogodbenici se zavedata, da v zahodnoafriški regiji obstajajo še neizkoriščene kmetijske zmogljivosti in da je treba podpreti izvajanje njene nacionalne in regionalne kmetijske politike v okviru politik sodelovanja, ki sta jih vzpostavili pogodbenici v skladu z določbami dela III tega sporazuma.
4. Pogodbenici priznavata, da imata Evropska unija in zahodnoafriška regija velik interes za ribolovne, biološke in morske vire ter da morata zaradi realnega tveganja izčrpanja obstoječih staležev, zlasti z industrijskim ribištvo, spodbujati trajnostno upravljanje z ribolovnimi in vodnimi viri.
5. Pogodbenici priznavata tudi, da so ribolovna območja in morski ekosistemi zahodnoafriških držav kompleksni, biološko raznovrstni in občutljivi, ter da je treba pri izkoriščanju upoštevati te dejavnike s trajnostnim in učinkovitim ohranjanjem in upravljanjem ribolovnih območij in sorodnih ekosistemov na podlagi znanstvenih priporočil in previdnostnega načela, kot ga opredeljuje Kodeks odgovornega ribištva Organizacije združenih narodov za prehrano in kmetijstvo (FAO).
6. Pogodbenici priznavata tudi gospodarski in socialni pomen dejavnosti, povezanih z ribolovom in uporabo živih morskih virov držav Zahodne Afrike, ter potrebo po maksimiranju njihovega prispevka k prehranski varnosti, zaposlovanju, zmanjševanju revščine, povečanju prihodkov in socialni stabilnosti ribiških skupnosti.
7. Pogodbenici priznavata, da sta zagotavljanje prehranske varnosti svojim prebivalcem in izboljšanje preživljanja kmečkih skupnosti ključna elementa zmanjšanja revščine, ki v okviru trajnostnega razvoja spadata med razvojne cilje tisočletja. Zato se

dogovorita o sodelovanju, da se preprečijo vse motnje v oskrbi trgov s kmetijskimi in živilskimi proizvodi v Zahodni Afriki.

8. Evropska unija se zavezuje, da bo v okviru svojih politik, vključno z ribiško politiko, podprla zahodnoafriške države pri razvijanju učinkovitega sistema spremljanja in nadzora ribolova.
9. Pogodbenici se med drugim strinjata, da je za regijo pomembno, da vzpostavi politike, ki bodo prebivalcem zahodnoafriške regije omogočile večje koristi od ribolova.
10. Za uresničitev ciljev iz tega člena se pogodbenici v celoti zavedata tako raznolikih značilnosti ter gospodarskih, socialnih in okoljskih potreb kot tudi razvojnih strategij pogodbenice Zahodne Afrike.

Člen 47

Prehranska varnost

Kadar izvajanje tega sporazuma povzroči ali obstaja tveganje, da povzroči, da ima pogodbenica Zahodna Afrika ali država Zahodne Afrike težave z razpoložljivostjo potrebnih izdelkov, s katerimi se zagotavlja prehranska varnost, ali dostopu do njih, lahko pogodbenica Zahodna Afrika ali zahodnoafriška država sprejeme ustrezne ukrepe v skladu s postopki iz člena 22.

Člen 48

Sodelovanje na kmetijskem področju in področju prehranske varnosti

1. Sodelovanje na kmetijskem področju in področju prehranske varnosti je vključeno v člena 53 in 69 Sporazuma iz Cotonouja. Pogodbenici se strinjata, da se členi Sporazuma iz Cotonouja, ki se nanašajo na to poglavje in na ta sporazum, izvajajo komplementarno in z namenom vzajemne krepitve.
2. Da se državam zahodnoafriške regije omogoči zagotovitev prehranske varnosti za njune prebivalce in krepitev uspešnega in trajnostnega kmetijstva, pogodbenici v skladu z določbami iz dela III pregledata vse ukrepe v zvezi s sodelovanjem, da se zlasti:
 - a) olajša izvajanje programov za namakanje in upravljanje z vodnimi viri;
 - b) olajšajo tehnični napredek, inovacije in diverzifikacija znotraj kmetijskega sektorja;
 - c) razširi uporaba okolju prijaznih kmetijskih vložkov;
 - d) razvije raziskovalna dejavnost za pridelavo izboljšanih semen in uporaba le-teh s strani kmečkega prebivalstva;
 - e) razvije celovit sistem kmetijstva in živinoreje;
 - f) povečajo zaloge in izboljša skladiščenje kmetijskih proizvodov;
 - g) okrepi svetovanje s strani države, namenjeno zasebnim gospodarskim subjektom;
 - h) okrepijo kmetijske dejavnosti;
 - i) zgradijo dostopne poti in ceste do ruralnih področij za izboljšanje pobiranja in gibanja kmetijskih proizvodov;

- j) prispeva k izboljšanju sistema zgodnjega opozarjanja za preprečitev kriz;
 - k) prispeva k razvoju regionalnih borz za boljšo centralizacijo informacij o regionalni razpoložljivosti prehrabnenih izdelkov;
 - l) izboljša pogodbeno kmetovanje s partnerji iz Evropske unije, na primer s ponudbo bioloških proizvodov;
 - m) opredelijo nove možnosti za razvoj in izvoz izdelkov, po katerih obstaja veliko mednarodno povpraševanje;
 - n) izboljšajo reforme zemljiškega prava, ki bodo povečale pravno varnost kmetov ter tako spodbudile razvoj učinkovitega kmetijstva in mobilizirale posojila za zasebne naložbe v kmetijskem sektorju.
3. Pogodbenici se strinjata, da se lahko zaradi izjemnih okoliščin pomanjkanja hrane zahteva izvajanje posebnih in enkratnih programov pomoči v hrani za države, ki se znajdejo v teh okoliščinah. Vendar ti programi ne smejo nikakor ogroziti veljavnih politik prehranske varnosti v državah, ki prejemajo to pomoč.
 4. Da se omejijo morebitni nepredvideni učinki uvoza pomoči v hrani v zahodnoafriško regijo, se pogodbenici zavezuje, da bosta dali prednost tristranskim mehanizmom pomoči v hrani, ki spodbujajo trženje lokalnih kmetijskih proizvodov.
 5. Pogodbenici poudarjata pomen kmetijskega sektorja v gospodarstvu in za prehransko vrednost Zahodne Afrike, zlasti občutljivost sektorjev, ki so odvisni od mednarodnih trgov. Vsaka pogodbenica zagotovi preglednost svojih politik in ukrepov domače podpore. Zato Evropska komisija redno z ustreznimi sredstvi predloži Zahodni Afriki poročilo o teh ukrepih, ki zajemajo zlasti pravno podlago, oblike ukrepov in pripadajoče zneske. Pogodbenici lahko na zahtevo izmenjata informacije o vseh ukrepih kmetijske politike.
 6. Pogodbenica Evropska unija se zavezuje, da ne bo uporabila izvoznih subvencij za kmetijske izdelke, ki se izvažajo v Zahodno Afriko.
 7. Za izvajanje sodelovanja na področju kmetijstva in prehranske varnosti pogodbenici vzpostavita mehanizem za trajni dialog za vsa področja iz tega člena. Pogodbenici se dogovorita o načinu izvajanja tega dialoga.

Člen 49

Sodelovanje na področju ribištva

1. Za razvoj in spodbujanje sodelovanja na področju ribištva se pogodbenici v skladu z določbami iz dela III zavezuje, da:
 - a) bosta sodelovali, da se začnejo trajnostno upravljati ribolovni viri zahodnoafriške regije in da se uporabi previdnostno načelo pri določitvi vzdržne ravni prilova in pri opredelitvi pogojev za dostop od ribolovnih virov, ki jih je treba upoštevati, da se preprečijo prekomerno izkoriščanje zalog in kakršni koli negativni učinki na okolje in ekosistem;
 - b) bosta spodbujali povečanje zmogljivosti dobave in konkurenčnosti ribiških proizvodov. Zato se Evropska unija zavezuje, da bo države članice iz regije podprla pri odzivanju na zahteve, ki izhajajo iz sanitarnih in fitosanitarnih ukrepov, ter pri razvijanju regionalnega trga ribiških proizvodov;

- c) bosta spodbujali naložbe in dostop do financiranja, da se poveča produktivnost regionalnih ribiških podjetij;
- d) bosta sodelovali pri vzdržnem upravljanju obrtnega ribolova ter oblikovanju in izvajanju razvojne politike za ribogojstvo v Zahodni Afriki;
- e) bosta oblikovali in predlagali minimalne ukrepe za plovila, da se izboljša spremljanje in nadzor njihovih dejavnosti;
- f) si bosta skupno prizadevali za izboljšanje metod za preprečevanje, odvracanje od ali odpravo nezakonitega, neprijavljenega in zakonsko neurejenega ribolova ter za sprejetje ustreznih ukrepov v zvezi s tem. V tem okviru se pogodbenici zavezujeta, da bosta sprejeli vse potrebne ukrepe za zaustavitev nezakonitega ribolova in preprečili njegovo nadaljevanje, ne da bi to vplivalo na katere koli druge ukrepe, za katere menita, da so potrebni;
- g) bosta vzpostavili sistem za nadzor plovil za celotno Zahodno Afriko in da bodo vse zahodnoafriške države uporabljale kompatibilni sistem za nadzor plovil;
- h) poleg obveznega kompatibilnega sistema za nadzor plovil se celotna Zahodna Afrika, skupaj z delom Evropske unije, zavezuje, da bo razvila druge mehanizme za zagotovitev učinkovitih politik nadzora in spremljanja;
- i) bosta poenostavili postopke in pogoje sledljivosti in certificiranja ribiških proizvodov, ki se iz regije izvažajo na trg Evropske unije;
- j) bosta izboljšali ter okrepili mehanizme in sisteme nadzora in spremljanja ribolova za boj proti nezakonitemu, neprijavljenemu in zakonsko neurejenemu ribolovu, vključno s sprejetjem minimalnih ukrepov za plovila, ki omogočajo sledenje in nadzor njihovih dejavnosti;
- k) bosta dovolili sprejetje ustreznih zaščitnih ukrepov, ki temeljijo na znanstvenih priporočilih in rezultatih pogajanj različnih sodelujočih strani, vključno z Evropsko unijo, kadar obstaja tveganje, da utegne biti ogroženo trajnostno upravljanje ribolovnih in vodnih virov regije;
- l) bosta okrepili znanstvene raziskave o poznavanju stanja ribolovnih virov zahodnoafriške regije;
- m) bosta izboljšali in okrepili informacijski sistem in sistem statistične obdelave podatkov o ribolovu, zlasti o selitvenih vrstah;
- n) bosta okrepili sodelovanje na vseh skupnih interesnih področjih v zvezi z ribištvom.

Člen 50

Regionalno povezovanje

1. Pogodbenici priznavata, da bo intenzivnejše povezovanje trgov ter kmetijskih in živilskih sektorjev med zahodnoafriškimi državami s postopno odpravo preostalih ovir in sprejetjem ustreznega regulativnega okvira prispevalo k okrepitvi postopka regionalnega povezovanja in uresničitvi ciljev iz tega poglavja.
2. V skladu z določbami iz dela III in razvojnim programom SGP si prizadevata za oblikovanje in izvajanje regionalnih sektorskih politik na področju kmetijstva in ribištva ter izboljšujeta učinkovitost regionalnih trgov kmetijskih in ribiških proizvodov.

Člen 51

Izmenjava informacij in posvetovanje o kmetijskih in ribiških vprašanjih

1. Pogodbenici se dogovorita, da si bosta izmenjevali izkušnje, informacije in najboljše prakse ter se posvetovali o vseh vprašanjih, ki se nanašajo na uresničevanje ciljev tega poglavja in so pomembna za trgovino med njima.
2. Pogodbenici se strinjata, da bo dialog še zlasti koristen na naslednjih področjih:
 - a) izmenjava informacij o kmetijski proizvodnji, potrošnji in trgovini ter o razvoju trgov kmetijskih in ribiških proizvodov;
 - b) izmenjava informacij o politikah ter zakonih in drugih predpisih na področju kmetijstva, razvoja podeželja in ribištva;
 - c) razprave o spremembah politik in institucionalnih spremembah, potrebnih za preoblikovanje kmetijskega in ribiškega sektorja, ter oblikovanju in izvajanju regionalnih politik na področju kmetijstva, prehrane, razvoja podeželja in ribištva pri uresničevanju regionalnega povezovanja;
 - d) izmenjava mnenj o novih tehnologijah, politikah in ukrepih za nadzor kakovosti;
 - e) izmenjava mnenj za boljše poznavanje in spremljanje zasebnih standardov, ki so v veljavi v Evropski uniji.

DEL III

SODELOVANJE Z NAMENOM IZVAJANJA RAZVOJNIH UKREPOV IN URESNIČITVE CILJEV SGP

Člen 52

Cilji

1. Pogodbenici se zavezujeta, da bosta v okviru tega sporazuma okrepili svoje sodelovanje, in sprejemata skupno zavezo za izvajanje SGP in uresničevanje ciljev iz SGP. Pogodbenica Evropska unija se zavezuje, da bo pogodbenico Zahodno Afriko podpirala pri izvajanju SGP, ki je nosilec razvoja.
2. Skupna zaveza pogodbenic je del razvojne vizije zahodnoafriške regije in prispeva k uresničevanju dogovorjenih prednostnih nalog iz dela I tega sporazuma. Zato pogodbenici priznavata, da izboljšanje dostopa do trga Evropske unije ni zadosten pogoj, ki bi omogočil, da bi imela zahodnoafriška regija koristi od vključitve v svetovno trgovino. Zavezujeta se tudi, da bosta izvajali učinkovite ukrepe, ki naj bi v zahodnoafriški regiji prispevali k vzpostavitvi trdne, konkurenčne in raznolike gospodarske podlage, krepitvi gospodarskega povezovanja in prilagoditvi novemu položaju, vzpostavljenemu s tem sporazumom, da se pridobijo koristi iz gospodarskega partnerstva.

Člen 53

Načela

1. Pogodbenici se strinjata, da bosta vzpostavili sodelovanje, ki bo s tehnično in finančno pomočjo podpiralo prizadevanja Zahodne Afrike pri izvajanju zavez v okviru tega sporazuma. Sodelovanje zajema tudi pomoč zahodnoafriški regiji pri

odstranjevanju omejitev, ki ovirajo diverzifikacijo in rast njene proizvodnje, z namenom da se poveča medregionalna trgovina in da se izkoristi odprtost evropskega trga. Zavezujeta se, da bosta izvajali razvojni program SGP (PAPED), da zagotovita uresničitev ciljev Sporazuma. Določbe Sporazuma iz Cotonouja o sodelovanju ter gospodarskem in regionalnem povezovanju se bodo izvajale zato, da bodo ugodnosti tega sporazuma čim večje.

2. Pogodbenici se zavezujeta, da bosta zagotovili skladnost med razvojnim sodelovanjem in svojimi mednarodnimi zavezami na področju trajnostnega razvoja in regionalnih razvojnih strategij.
3. Novi trgovinski režim iz tega sporazuma in zaveze v zvezi z razvojnim sodelovanjem se dopolnjujejo in skupaj sestavljajo razvojno dimenzijo tega sporazuma. V skladu s členom 2(4) tega sporazuma novi trgovinski režim temelji na vzajemnosti in upoštevanju razlike v razvojni stopnji ter vzpostavlja posebno in diferencirano obravnavo ter postopno in asimetrično liberalizacijo za Zahodno Afriko.
4. Pogodbenici se tudi strinjata, da se določbe tega dela ne smejo razlagati na način, ki bi pogodbenici Zahodni Afriki lahko preprečil uresničevanje ciljev rasti in razvojnih ciljev ter izvajanje politik in uresničevanje regionalnega povezovanja.

Člen 54

Načini financiranja

1. Evropska unija se zavezuje, da bo podprla ukrepe in projekte, povezane z razvojno dimenzijo Sporazuma. Financiranje Evropske unije² v zvezi z razvojnim sodelovanjem med Zahodno Afriko in Evropsko unijo, ki podpira izvajanje tega sporazuma, se bo izvajalo z:
 - a) ustreznimi predpisi in postopki iz Sporazuma iz Cotonouja, zlasti postopki za načrtovanje programov Evropskega razvojnega sklada;
 - b) zadevnimi instrumenti, financiranimi iz splošnega proračuna Evropske unije;
 - c) drugimi finančnimi mehanizmi, ki se bodo oblikovali v primeru prenehanja veljavnosti Sporazuma iz Cotonouja.
2. Države članice Evropske unije se kolektivno zavezujejo, da bodo s svojimi razvojnimi politikami in instrumenti, med drugim v okviru pomoči trgovini, podpirale razvojne ukrepe v prid regionalnega gospodarskega sodelovanja ter za izvajanje tega sporazuma na nacionalni in regionalni ravni, skladno z načeli učinkovitosti, skladnosti in dopolnjevanja pomoči.
3. Evropska unija in njene države članice se zavezujejo, da bodo financirale razvojno razsežnost tega sporazuma v obdobju, ki ustreza vsaj trajanju liberalizacije trgovine s strani Zahodne Afrike v okviru tega sporazuma, v skladu s finančnimi instrumenti, pravnimi določbami pogodbenic in načeli iz člena 2 tega sporazuma.
4. Evropska unija in njene države članice se zavezujejo, da bodo Zahodno Afriko podprle pri mobilizaciji dopolnilnih sredstev za razvojno razsežnost Sporazuma s pomočjo drugih donatorjev.

²

Brez držav članic.

Člen 55

Razvojni program SGP

V podporo samostojnemu prizadevanju regije za doseganje razvoja pogodbenici v skladu z določbami iz člena 54 sprejmeta finančne in tehnične ukrepe, ki so potrebni za izvajanje razvojnega programa SGP (PAPED) in uresničitev njegovih ciljev, da se uresniči razvojna razsežnost tega sporazuma.

Člen 56

Cilji programa PAPED

1. Razvojni program SGP je del dolgoročne vizije, da se dosežejo razvojni cilji Sporazuma. Njegov splošni cilj je vzpostaviti konkurenčno regionalno gospodarstvo, ki bi se brez težav vključilo v svetovno gospodarstvo in ki spodbuja rast in trajnostni razvoj. Program PAPED in program pomoči trgovini zahodnoafriške regije sta medsebojno usklajena, usklajena pa sta tudi z regionalnimi strategijami za gospodarski in sektorski razvoj v tej regiji.
2. Posebni cilj iz razvojnega programa SGP je zahodnoafriški regiji omogočiti, da v celoti izkoristi možnosti, ki jih ponuja SPG, in da se spoprime s stroški prilagoditve in izzivi, povezanimi z izvajanjem tega sporazuma.
3. Zato ta program prispeva k:
 - a) doseganju hitre in trajne gospodarske rasti, ki ustvarja nova delovna mesta, prispeva k trajnostnemu gospodarskemu razvoju in zmanjšanju revščine v zahodnoafriški regiji;
 - b) večji diverzifikaciji in konkurenčnosti gospodarstev zahodnoafriške regije;
 - c) povečanju proizvodnje in zvišanju prihodkov prebivalstva;
 - d) krepitvi postopka regionalnega povezovanja in povečanju medregionalne trgovine;
 - e) povečanju tržnih deležev zahodnoafriške regije na evropskem trgu, med drugim prek izboljšane dostopa do tega trga;
 - f) spodbujanju naložb v Zahodno Afriko in partnerstva med zasebnimi sektorji Evropske unije in Zahodne Afrike ter izboljšanju poslovnega okolja v zahodnoafriški regiji.

Člen 57

Glavne teme programa PAPED

Področja ukrepov, ki jih zajema razvojni program SGP, temeljijo na petih glavnih temah:

- a) diverzifikacija in povečanje proizvodnih zmogljivosti;
- b) razvoj medregionalne trgovine in lajšanje dostopa do mednarodnih trgov;
- c) izboljšanje in krepitev nacionalnih in regionalnih trgovinskih infrastruktur;
- d) uresničitev potrebnih prilagoditev in upoštevanje drugih trgovinskih potreb;
- e) izvajanje ter spremljanje in ocenjevanje SGP s strani zahodnoafriške regije.

Člen 58

Načini izvajanja programa PAPED

1. Razvojni program SGP je predmet protokola, ki je sestavni del Sporazuma in je v Prilogi F. Načini izvajanja tega programa bodo določeni v tem protokolu.
2. Program PAPED se izvaja s predlogo dejavnosti, kateri so priloženi finančna ocena, časovni razpored in kazalniki za spremljanje izvajanja. Za predlogo dejavnosti velja finančna zaveza Evropske unije in držav članic, da se izvede v skladu z določbami člena 54.
3. Program PAPED se ocenjuje v časovnih presledkih in po dogovoru med pogodbenicama. Redno se pregleduje na podlagi rezultatov izvajanja in učinka Sporazuma. Zato mehanizem, ki temelji na skupno dogovorjenih kazalnikih, omogoča stalno spremljanje izvajanja programa in ocenjevanje učinkov.
4. V okviru skupnega ocenjevanja iz odstavka 3 si pogodbenici prizadevata za sinergijo med ritmom izvajanja zavez, ki jih je sprejela zahodnoafriška regija, ter doseženim napredkom pri izvajanju dejavnosti programa PAPED, vključno z mobilizacijo sredstev za njegovo financiranje in izboljšanjem konkurenčnosti in proizvodne zmogljivosti regiji. Za okrepitev te sinergije pogodbenici v okviru Skupnega sveta za izvajanje SGP sprejmeta ukrepe, ki so v skladu z določbami tega sporazuma, in sicer člena 54.

Člen 59

Podpora izvajanju pravil

Pogodbenici se strinjata, da je izvajanje pravil v zvezi s trgovino, katerih področja sodelovanja so podrobno določena v različnih poglavjih tega sporazuma, bistven element za doseganje ciljev. Sodelovanje na tem področju se izvaja v skladu s pravili iz člena 54.

Člen 60

Fiskalno prilagajanje

1. Pogodbenici priznavata, da bi bila odprava ali bistveno zmanjšanje carin, ki jih predvideva ta sporazum, lahko izziv za zahodnoafriško regijo, in soglašata, da bosta vzpostavili dialog in sodelovanje na tem področju.
2. Pogodbenici glede na časovni razpored odprave carin, ki sta ga sprejeli s tem sporazumom, soglašata, da bosta vzpostavili poglobljen dialog o reformah in ukrepih fiskalnega prilagajanja, da se odpravi proračunski deficit in pravočasno zagotovi proračunsko ravnotežje držav zahodnoafriške regije.
3. Zahodna Afrika se zavezuje, da bo izvedla tranzicijske davčne reforme, ki so posledica liberalizacije. Evropska unija se zavezuje, da bo Zahodno Afriko podprla pri izvajanju teh reform. Z upoštevanjem teh reform se Evropska unija zavezuje, da bo prispevala finančna sredstva za kritje neto davčnega učinka, dogovorjenega s strani pogodbenic, v obdobju odprave carin.

Člen 61

Instrumenti

1. V okviru izvajanja določb dela III tega sporazuma se pogodbenici strinjata z vzpostavitvijo naslednjih instrumentov:
 - a) observatorij konkurenčnosti;
 - b) regionalni sklad SGP.
2. Observatorij konkurenčnosti je eden od instrumentov spremljanja in ocenjevanja izvajanja tega sporazuma. Zajema jasne kazalnike spremljanja in ocenjevanja, da se oceni učinek SGP. Ti kazalniki se vzpostavijo po podpisu tega sporazuma.
3. Pogodbenici priznavata uporabnost regionalnih mehanizmov financiranja. Regionalni sklad SGP je glavni instrument financiranja razvojnega programa SGP. Je prednostni instrument za usmerjanje podpore Evropske unije in njenih članic.
4. Regionalni sklad SGP vzpostavi regija sama za svoje namene, da usmeri financiranje na regionalno in po potrebi nacionalno raven ter da učinkovito izvaja ukrepe podpore tega sporazuma.
5. Evropska unija in njene države članice se zavezujejo, da bodo usmerjale svojo podporo bodisi po mehanizmih financiranja, ki jih vzpostavi regija, bodisi po mehanizmih financiranja, ki jih izberejo države podpisnice tega sporazuma. Ti mehanizmi se bodo izvajali v skladu z načeli učinkovitosti pomoči iz Pariške deklaracije, da se zagotovi poenostavljeno, učinkovito in hitro izvajanje. Pogodbenici se lahko dogovorita o kakršnem koli drugem mehanizmu ali načinu financiranja.
6. Način delovanja teh dveh instrumentov iz odstavka 1 tega člena opredeli Skupni svet za izvajanje SGP.

DEL IV

PREPREČEVANJE IN REŠEVANJE SPOROV

POGLAVJE 1

CILJ, PODROČJE UPORABE IN POGODBENICI

Člen 62

Cilj

Cilj tega dela sporazuma je opredeliti metode preprečevanja in reševanja sporov, ki bi lahko nastali med pogodbenicama, da se doseže obojestransko zadovoljiva rešitev.

Člen 63

Področje uporabe

1. Ta del se nanaša na vse spore v zvezi z razlago ali uporabo tega sporazuma brez poseganja v določbe členov 20 in 21.
2. Ne glede na odstavek 1 se v primeru spora v zvezi s financiranjem razvojnega sodelovanja uporablja postopek iz člena 98 Sporazuma iz Cotonouja.

Člen 64

Pogodbenici v sporu

1. Kadar gre za preprečevanje ali poravnavo sporov, nastalih z uporabo tega sporazuma, se Evropska unija in njene države članice štejejo kot ena pogodbenica.
2. Kadar gre za preprečevanje ali poravnavo sporov, nastalih z uporabo tega sporazuma, se ECOWAS in WAEMU ter vse zahodnoafriške države, vključno z Mavretanijo, štejejo kot ena pogodbenica.

POGLAVJE 2

PREPREČEVANJE SPOROV: POSVETOVANJE IN MEDIACIJA

Člen 65

Posvetovanje

1. Pogodbenici si prizadevata rešiti vse spore iz člena 63, tako da začneta posvetovanja v dobri veri, da bi dosegli obojestransko zadovoljivo rešitev.
2. Pogodbenica, ki zahteva posvetovanje, predloži pisni zahtevek drugi pogodbenici in kopijo Skupnemu svetu za izvajanje SGP, v katerem opredeli sporni ukrep in določbe Sporazuma, s katerimi ukrep po njenem mnenju ni skladen.
3. Posvetovanja se začnejo v 40 dneh po datumu predložitve zahtevka. Posvetovanja se štejejo za končana po 60 dneh od datuma predložitve zahtevka, razen če se pogodbenici ne dogovorita, da jih bosta nadaljevali. Vse informacije, razkrite med posvetovanji, so zaupne.
4. Posvetovanja o nujnih zadevah, zlasti o tistih, ki se nanašajo na pokvarljivo ali sezonsko blago, se skličejo v 15 dneh od datuma predložitve zahtevka in se štejejo za končana po 30 dneh od datuma predložitve zahtevka.
5. V vseh fazah preprečevanja in reševanja sporov pogodbenica Evropska unija posveti posebno pozornost položaju, problematikam in posebnim interesom držav in zahodnoafriške regije.
6. Če se posvetovanja ne začnejo v rokih iz odstavkov 3 ali 4 ali se končajo brez obojestransko zadovoljive rešitve, ima pogodbenica pritožnica možnost, da uporabi arbitražni postopek iz tega sporazuma.

Člen 66

Mediacija

1. Če se posvetovanja ne končajo z obojestransko zadovoljivo rešitvijo, se lahko pogodbenici po dogovoru obrneta na mediatorja. Če pogodbenici ne odločita drugače, so formalni pogoji za mediacijo tisti, ki so navedeni v zahtevku za pogajanja.
2. Če se pogodbenici v sporu v 10 dneh od datuma predložitve zahtevka za mediacijo ne sporazumeta o mediatorju, Skupni svet za izvajanje SGP ali njegov pooblaščenec, na zahtevo pogodbenice, ki ukrepa prva, z žrebom izbere mediatorja iz skupine posameznikov, ki so na seznamu iz člena 83 in niso državljani nobene od pogodbenic. Izbor se opravi v 20 dneh od datuma predložitve zahtevka za mediacijo v navzočnosti predstavnika vsake od pogodbenic.

3. Mediator skliče sejo s pogodbenicama najpozneje 30 dni po tem, ko je bil imenovan. Mediator prejme argumente vsake od pogodbenic najpozneje 15 dni pred sejo in mnenje sporoči najpozneje 45 dni po tem, ko je bil imenovan.
4. Mnenje mediatorja lahko vključuje priporočila o tem, kako rešiti spor v skladu z določbami iz člena 63. Mnenje mediatorja ni zavezujoče.
5. Pogodbenici se lahko dogovorita za spremembo rokov iz odstavka 3. Mediator se lahko prav tako odloči za spremembo teh rokov na zahtevo katere koli od pogodbenic ali na lastno pobudo, glede na posebne težave, ki jih ima zadevna pogodbenica, ali zapletenost primera.
6. Postopki, povezani z mediacijo, zlasti vse razkrite informacije in stališča, ki jih pogodbenici izrazita med temi postopki, so zaupni.

POGLAVJE 3

POSTOPKI REŠEVANJA SPOROV

Oddelek I – Arbitražni postopek

Člen 67

Začetek arbitražnega postopka

1. Če pogodbenicama ne uspe rešiti spora s posvetovanji, kot so opredeljena v členu 65, ali z mediacijo, kot je opredeljeno v členu 66, lahko pogodbenica pritožnica zahteva ustanovitev arbitražnega senata.
2. Zahtevek za ustanovitev arbitražnega senata se pisno predloži pogodbenici, proti kateri je vložena pritožba, in Skupnemu svetu za izvajanje SGP. V zahtevku pogodbenica pritožnica opiše specifično situacijo in/ali sporni ukrep ter navede razloge, zaradi katerih se s to situacijo in/ali sklepom kršijo določbe tega sporazuma.

Člen 68

Ustanovitev arbitražnega senata

1. Arbitražni senat sestavljajo trije arbitri.
2. V 10 dneh od datuma predložitve zahtevka za ustanovitev arbitražnega senata Skupnemu svetu za izvajanje SGP se pogodbenici posvetujeta, da bi dosegli dogovor o njegovi sestavi.
3. Če pogodbenici ne moreta doseči soglasja o sestavi arbitražnega senata v roku iz odstavka 2, lahko katera koli pogodbenica zaprosi predsednika Skupnega sveta za izvajanje SGP ali njegovega pooblaščenca, da z žrebom izbere tri člane s seznama, sestavljenega na podlagi člena 83, in sicer enega izmed oseb, ki jih predlaga pogodbenica pritožnica, enega izmed oseb, ki jih predlaga pogodbenica pritožnica, proti kateri je vložena tožba, ter enega izmed oseb, ki sta jih pogodbenici imenovali za vodenje sej. Če se pogodbenici sporazumeta o izboru enega ali več članov arbitražnega senata, se vsi preostali člani izberejo po enakem postopku.
4. Predsednik Skupnega sveta za izvajanje SGP ali njegov pooblaščenec v prisotnosti predstavnikov obeh pogodbenic z žrebom izbere arbitre v petih dneh od prejema zahtevka iz odstavka 3. Obema pogodbenicama se sporoči dan in ura žrebanja. Če po

pozivu katera od pogodbenic ne pošlje svojega predstavnika, to ne vpliva na veljavnost izbora.

5. Datum ustanovitve arbitražnega senata je datum, ko so izbrani vsi trije arbitri.
6. Kritje stroškov arbitražnega postopka je določeno v poslovniku.

Člen 69

Vmesno poročilo arbitražnega senata

Arbitražni senat pogodbenici uradno obvesti o vmesnem poročilu, ki vključuje opisni del ter njegove ugotovitve in sklepe, praviloma najpozneje 120 dni od datuma ustanovitve arbitražnega senata. Katera koli od pogodbenic lahko arbitražnemu senatu predloži pisne pripombe glede določenih vidikov njegovega vmesnega poročila v 15 dneh od vročitve uradnega obvestila o poročilu.

Člen 70

Odločitev arbitražnega senata

1. Arbitražni senat pogodbenici in Skupni svet za izvajanje SGP o svoji odločitvi uradno obvesti v 150 dneh od datuma ustanovitve arbitražnega senata. Če meni, da tega roka ni mogoče upoštevati, mora predsednik arbitražnega senata o tem pisno obvestiti pogodbenici in Skupni svet za izvajanje SGP, pri čemer navede razloge za zamudo in datum, ko naj bi senat predvidoma končal svoje delo. Uradno obvestilo o odločitvi pod nobenim pogojem ne sme biti predloženo pozneje kot 180 dni od datuma ustanovitve arbitražnega senata.
2. V nujnih primerih, vključno s tistimi, ki so povezani s pokvarljivim in sezonskim blagom, si arbitražni senat vsestransko prizadeva, da svojo odločitev sporoči v 75 dneh od datuma svoje ustanovitve. Pod nobenim pogojem to ne sme trajati več kot 90 dni od njegove ustanovitve. Arbitražni senat lahko o tem, ali je primer po njegovem mnenju nujen, predhodno odloči v 10 dneh od svoje ustanovitve.
3. Katera koli od pogodbenic lahko zahteva, da arbitražni senat priporoči, kako bi lahko pogodbenica, proti kateri je vložena pritožba, odpravila neskladnosti.

Oddelek II – Zagotavljanje skladnosti

Člen 71

Izvedba odločitve arbitražnega senata

Vsaka od pogodbenic sprejme vse ukrepe, potrebne za izvedbo odločitve arbitražnega senata, in si prizadeva doseči dogovor glede obdobja za izvajanje odločitve.

Člen 72

Razumno obdobje za zagotovitev skladnosti

1. Najpozneje 30 dni potem, ko sta bili pogodbenici obveščeni o odločitvi arbitražnega senata, pogodbenica, ki jo odločitev zadeva, pisno obvesti pogodbenico pritožnico in Skupni svet za izvajanje SGP o obdobju (v nadaljnjem besedilu: razumno obdobje), ki ga bo potrebovala za izvedbo odločitve.

2. Če med pogodbenicama pride do razhajanja glede razumnega obdobja za izvedbo odločitve arbitražnega senata, pogodbenica pritožnica v 20 dneh od uradnega obvestila iz odstavka 1 pisno zahteva od arbitražnega senata, da določi dolžino razumnega obdobja. O tem zahtevku se hkrati uradno obvestita druga pogodbenica in Skupni svet za izvajanje SGP. Arbitražni senat o svoji odločitvi uradno obvesti pogodbenici in Skupni odbor za izvajanje SGP v 30 dneh od datuma predložitve zahtevka.
3. Arbitražni senat pri določanju dolžine razumnega obdobja upošteva obdobje, ki ga pogodbenica, ki jo odločitev zadeva, običajno potrebuje za sprejetje zakonodajnih ali upravnih ukrepov, primerljivih s tistimi, za katere ta pogodbenica ugotovi, da so potrebni za zagotovitev skladnosti. Vsaka pogodbenica lahko predloži svojo oceno glede običajne dolžine obdobja za sprejetje teh ukrepov. Arbitražni senat lahko poleg tega upošteva dokazljive omejitve, ki lahko vplivajo na sprejetje potrebnih ukrepov pogodbenice, ki jo odločitev zadeva.
4. Če se arbitražni senat ali nekateri njegovi člani ne morejo ponovno sestati, se uporabijo postopki iz člena 68. Rok za sprejetje odločitve je 45 dni od datuma predložitve zahtevka iz odstavka 2.
5. Pogodbenici lahko podaljšata razumno obdobje z medsebojnim dogovorom.

Člen 73

Proučitev ukrepov, sprejetih za izvedbo odločitve arbitražnega senata

1. Pogodbenica, ki jo odločitev zadeva, pred koncem razumnega obdobja uradno obvesti drugo pogodbenico in Skupni svet za izvajanje SGP o vseh ukrepih, ki jih je sprejela za izvajanje odločitve arbitražnega senata.
2. Če med pogodbenicama pride do razhajanja glede skladnosti katerega koli ukrepa, priglasenega na podlagi odstavka 1, z določbami tega sporazuma, lahko pogodbenica pritožnica od arbitražnega senata pisno zahteva, da odloči o zadevi. V zahtevku morajo biti opisani konkretni sporni ukrepi in utemeljeni razlogi, zaradi katerih so ti ukrepi neskladni z določbami tega sporazuma. Arbitražni senat svojo odločitev sporoči v 90 dneh od datuma predložitve zahtevka. V nujnih primerih, vključno s tistimi, ki so povezani s pokvarljivim in sezonskim blagom, arbitražni senat svojo odločitev sporoči v 45 dneh od datuma predložitve zahtevka.
3. Če se arbitražni senat ali nekateri njegovi člani ne morejo ponovno sestati, se uporabijo postopki iz člena 68. Rok za sprejetje odločitve je 105 dni od datuma predložitve zahtevka iz odstavka 2.

Člen 74

Začasna pravna sredstva v primeru neizpolnitve odločitve

1. Če pogodbenica, ki jo odločitev zadeva, ukrepov, sprejetih za izvedbo odločitve arbitražnega senata, ne prikladi pred iztekom razumnega obdobja ali če arbitražni senat odloči, da ukrepi, priglašeni po členu 73(1), niso skladni z obveznostmi te pogodbenice na podlagi določb iz člena 71, mora pogodbenica, ki jo odločitev zadeva, na zahtevo pogodbenice pritožnice predložiti ponudbo za začasno nadomestilo.
2. Če v 30 dneh po koncu razumnega roka ali odločitvi arbitražnega senata iz člena 73, da sprejeti ukrepi za zagotavljanje skladnosti niso skladni z določbami iz člena 71, ni

dosežen dogovor o nadomestilu, je pogodbenica pritožnica upravičena, da potem, ko je uradno obvestila drugo pogodbenico, sprejme ustrezne ukrepe. S sprejetjem takih ukrepov si pogodbenica pritožnica prizadeva, da izbira ukrepe, ki v čim manjši meri vplivajo na uresničevanje ciljev iz tega sporazuma. Po potrebi se v začasnih ukrepih upošteva njihove učinke na gospodarstvo držav Zahodne Afrike in ne sme vplivati na zagotavljanje razvojni pomoči zahodnoafriški regiji.

3. Pogodbenica Evropska unija je pri zahtevanju nadomestila ali sprejemanju ustreznih ukrepov v skladu z odstavkoma 1 in 2 iz tega člena ustrezno zadržana in upošteva status zahodnoafriških držav kot držav v razvoju.
4. Ustrezni ukrepi ali nadomestilo sočasni in se ne uporabljajo več, kadar se neustrezen ukrep prekliče ali spremeni tako, da postane skladen z določbami člena 71, ali kadar se pogodbenici dogovorita, da je postopek reševanja sporov zaključen.

Člen 75

Proučitev ukrepov za zagotavljanje skladnosti po njihovem sprejetju

1. Pogodbenica, ki jo odločitev zadeva, drugi pogodbenici in Skupnemu svetu za izvajanje SGP prikladi ukrepe, ki jih je sprejela za izvedbo odločitve arbitražnega senata, in zahteva, da ukrepi, ki jih je sprejela pogodbenica pritožnica, prenehajo veljati.
2. Če pogodbenici v 30 dneh od datuma predložitve uradnega obvestila ne dosežeta dogovora o skladnosti priglasenih ukrepov z določbami tega sporazuma, lahko pogodbenica pritožnica od arbitražnega senata pisno zahteva, da odloči o zadevi. Zahtevek se prikladi drugi pogodbenici in Skupnemu svetu za izvajanje SGP. Arbitražni senati v 45 dneh od datuma predložitve zahtevka svojo odločitev sporoči pogodbenicama in Skupnemu svetu za izvajanje SGP. Če arbitražni senati odloči, da sprejeti ukrepi za izvedbo odločitve niso v skladu z določbami tega sporazuma, prouči, ali lahko pogodbenica pritožnica nadaljuje z izvajanjem sprejetih ukrepov. Če meni, da so ukrepi skladni, bodo ukrepi, ki jih je sprejela pogodbenica pritožnica, prenehali veljati.
3. Če se arbitražni senati ali nekateri njegovi člani ne morejo ponovno sestati, se uporabijo postopki iz člena 68. Rok za sprejetje odločitve je 60 dni od datuma predložitve zahtevka iz odstavka 2.

Oddelek III – Skupne in prehodne določbe

Člen 76

Obojestransko zadovoljliva rešitev

Pogodbenici lahko kadar koli dosežeta obojestransko zadovoljlivo rešitev spora. O tem obvestita Skupni svet za izvajanje SGP. S sprejetjem obojestransko zadovoljlive rešitve se postopek zaključi.

Člen 77

Poslovnik

Skupni svet za izvajanje SGP sprejme poslovnik v treh mesecih od svoje ustanovitve.

Člen 78

Splošne informacije in tehnični nasveti

Na zahtevo pogodbenice ali na lastno pobudo lahko arbitražni senat pridobi informacije iz katerega koli vira, tudi od pogodbenic v sporu, če meni, da je to primerno za postopek arbitraže. Arbitražni senat je upravičen, da pridobi mnenje strokovnjakov, če meni, da je to primerno. Tako pridobljene informacije je treba razkriti obema pogodbenicama in jima jih predložiti, da izrazita pripombe.

Člen 79

Jeziki, ki se uporabljajo za predložitev

1. Skupni delovni jeziki pogodbenic v postopkih preprečevanja in reševanja sporov so angleščina, francoščina ali portugalsščina.
2. Pogodbenici predložita svoje pisne ali ustne pripombe v enem od teh treh uradnih jezikov.

Člen 80

Pravila razlage

Arbitražni senat razlaga določbe tega sporazuma v skladu z običajnimi pravili razlage mednarodnega javnega prava, vključno s tistimi, določenimi v Dunajski konvenciji o pogodbenem pravu. Odločitve arbitražnega senata ne morejo povečati ali zmanjšati pravic in obveznosti, določenih v določbah tega sporazuma.

Člen 81

Odločitve arbitražnega senata

1. Arbitražni senat odločitve sprejema soglasno. Če odločitev ni mogoče doseči s soglasjem, se odločitev sprejme z večino glasov.
2. Odločitev navaja ugotovitve o vsebini in uporabi ustreznih določb tega sporazuma ter utemeljitve za ugotovitve in sklepe, ki jih je sprejel arbitražni senat. Skupni svet za izvajanje SGP javno objavi odločitev arbitražnega senata, razen če se odloči, da tega ne bo storil.
3. V odločitvi arbitražnega senata je izrecno navedeno, kako je bila upoštevana prilagodljivost, vključno s posebno in diferencirano obravnavo, ki jo predvideva ta sporazum in na katero se sklicuje ena od pogodbenic.
4. Ne glede na določbe člena 64 se ukrepi, sprejeti za izvajanje odločitve arbitražnega senata, nanašajo na posebej na državo ali države, za katere se meni, da so v nasprotju s tem sporazumom. Zato nobena država ne more biti predmet sankcije, kadar ni odgovorna za neizvajanje obveznosti, ki izhajajo iz tega sporazuma.

Člen 82

Prehodna določba

Da bi se upošteval poseben položaj Zahodne Afrike, se pogodbenici strinjata, da pogodbenica Evropska unija v prehodnem obdobju 10 let od začetka veljavnosti tega sporazuma da

prednost posvetovanju in mediaciji kot načinu poravnave sporov ter pokaže zmernost pri izražanju svojih zahtev.

POGLAVJE 4

SPLOŠNE DOLOČBE

Člen 83

Seznam arbitrov

1. Skupni svet za izvajanje SGP tri mesece od začetka svoje ustanovitve sprejme seznam petnajstih arbitrov. Vsaka pogodbenica imenuje tretjino arbitrov. Pogodbenici se dogovorita o zadnji tretjini arbitrov, ki niso državljani nobene od njiju in ki bi lahko opravljali funkcijo predsednika arbitražnega senata. Skupni svet za izvajanje SGP poskrbi, da je seznam vedno popoln ter da so zastopana različna strokovna področja tako mednarodne trgovine kot gospodarskega in trgovinskega partnerstva med regijama.
2. Arbitri morajo biti strokovno usposobljeni in imeti izkušnje iz prava in mednarodne trgovine. Biti morajo samostojni, delovati morajo v svoji individualni pristojnosti, ne smejo sprejemati navodil od nobene organizacije ali vlade ali biti povezani z vlado katere koli od pogodbenic in ravnati morajo v skladu z etičnim kodeksom.

Člen 84

Razmerje do obveznosti STO

1. Arbitražni organi, ustanovljeni na podlagi tega sporazuma, ne rešujejo sporov o pravicah in obveznostih vsake od pogodbenic v skladu s Sporazumom o ustanovitvi Svetovne trgovinske organizacije (STO).
2. Uporaba določb o reševanju sporov iz tega sporazuma ne posega v nobeno dejanje v okviru STO in ne v postopek reševanja sporov. Toda kadar pogodbenica v zvezi z določenim ukrepom sproži postopek reševanja sporov bodisi v skladu s členom 67(1) tega sporazuma bodisi v skladu s Sporazumom STO, ne more sprožiti postopka reševanja sporov glede istega ukrepa pri drugem sodišču, dokler se prvi postopek ne zaključi. Za namene tega odstavka velja, da se postopki reševanja sporov v skladu s Sporazumom STO sprožijo na zahtevo pogodbenice za ustanovitev arbitražnega senata iz člena 6 Dogovora STO o pravilih in postopkih za reševanje sporov.
3. Ta sporazum pogodbenici ne preprečuje opustitve obveznosti, ki jo odobri Organ STO za poravnavo sporov. Sporazum STO ne preprečuje ukinitve ugodnosti, dodeljenih v skladu s tem sporazumom.

Člen 85

Roki

1. Vsi prekluzivni roki, določeni v tem delu, vključno z roki, v katerih morajo arbitražni senati sprejeti odločitev, so izraženi v koledarskih dnevih, ki začnejo veljati dan po začetku veljavnosti akta ali dejanja, na katerega se nanaša. Kadar zadnji dan ni delovni dan, se konec veljavnosti prenese na naslednji delovni dan.
2. Kakršen koli rok iz tega dela sporazuma se lahko podaljša z vzajemnim soglasjem pogodbenic.

Člen 86

Sodelovanje

Pogodbenici se strinjata, da bosta sodelovali, tudi na finančnem področju, v skladu z določbami iz dela III na področju pravne pomoči, zlasti krepitve zmogljivosti, da se pogodbenici Zahodni Afriki omogoči uporaba mehanizma reševanja sporov iz tega sporazuma.

DEL V

SPLOŠNE IZJEME

Člen 87

Klavzula o splošnih izjemah

Pod pogojem, da se taki ukrepi ne uporabljajo na način, ki bi pomenil sredstvo za samovoljno ali neupravičeno diskriminacijo med pogodbenicama, v katerih prevladujejo isti pogoji, bodisi prikrito omejevanje trgovine z blagom ali storitvami bodisi omejevanje ustanavljanja, se nobena določba tega sporazuma ne razlaga tako, da bi se pogodbenicama preprečilo sprejemanje ali izvajanje ukrepov, ki:

- a) so potrebni za varovanje javne morale, reda ali varnosti;
- b) so potrebni za varovanje življenja in zdravja ljudi, živali in rastlin;
- c) so potrebni za zagotovitev skladnosti z zakoni ali predpisi in ki niso v neskladju z določbami tega sporazuma, vključno s tistimi, ki se nanašajo na :
 - i) preprečevanje varljivega in goljufivega ravnanja ali obravnavanje posledic neizpolnjevanja obveznosti iz pogodb;
 - ii) varovanje zasebnosti posameznikov v zvezi z obdelavo in razširjanjem osebnih podatkov ter varovanje zaupnosti dokumentacije in računov posameznikov;
 - iii) varnost;
 - iv) carino ali
 - v) varstvo pravic intelektualne lastnine;
- d) se nanašajo na uvoz ali izvoz zlata ali srebra;
- e) so potrebni za zaščito narodnega bogastva umetniške, zgodovinske ali arheološke vrednosti;
- f) so povezani z ohranjanjem neobnovljivih naravnih virov, če se takšni ukrepi uveljavijo v povezavi z omejevanjem domače proizvodnje ali porabe blaga, domače ponudbe ali uporabe storitev in domačih vlagateljev;
- g) so povezani z izdelki, ki jih izdelujejo zaporniki;
- h) so bistveni za pridobivanje ali distribucijo izdelkov, ki jih primanjkuje na splošno ali na lokalnem trgu. Vendar morajo biti ti ukrepi skladni z načelom, da sta pogodbenici upravičeni do pravičnega deleža mednarodne ponudbe takih izdelkov. Vsi taki ukrepi, ki niso skladni z drugimi določbami tega sporazuma, se opustijo takoj, ko okoliščine, zaradi katerih so bili uvedeni, prenehajo obstajati.

Člen 88

Varnostne izjeme

1. Nobena določba tega sporazuma se ne razlaga tako, da:
 - a) se od katere koli pogodbenice zahteva zagotovitev informacij, katerih razkritje bi bilo po njenem mnenju v nasprotju z njenimi bistvenimi varnostnimi interesi;
 - b) pogodbenicama preprečuje, da ukrepata tako, kot menita, da je potrebno za zaščito njunih bistvenih varnostnih interesov:
 - i) v zvezi s cepljivimi in fuzijskimi materiali ali z materiali, iz katerih so pridobljeni;
 - ii) v zvezi z gospodarskimi dejavnostmi, ki se izvajajo neposredno ali posredno z namenom preskrbe oziroma oskrbe vojaških sil;
 - iii) v zvezi s proizvodnjo ali trgovino z orožjem, strelivom in vojaškim materialom;
 - iv) v zvezi z vladnimi naročili, ki so nepogrešljiva za nacionalno varnost ali nacionalno obrambo;
 - v) sprejetih v vojnem času ali drugem izrednem stanju v mednarodnih odnosih;
 - c) pogodbenicama preprečuje ukrepe, s katerimi izpolnjujeta mednarodne obveznosti, ki sta jih sprejeli za ohranjanje miru in mednarodne varnosti.
2. Skupni svet za izvajanje SGP je v največji možni meri obveščan o ukrepih, sprejetih na podlagi odstavkov 1(b) in (c) tega člena, ter o datumu njihove opustitve.

Člen 89

Težave s plačilno bilanco

1. Če ima pogodbenica resne težave s plačilno bilanco in zunanjo finančno situacijo, ali če grozi, da bodo takšne težave nastopile, lahko sprejme ali ohrani omejevalne ukrepe v zvezi s trgovino z blagom in storitvami ter v zvezi s plačili in pretokom kapitala, vključno s tistimi, povezanimi z neposrednimi investicijami.
2. Pogodbenici si prizadevata, da se v največji možni meri izogneta uporabi omejevalnih ukrepov iz odstavka 1.
3. Omejevalni ukrepi, sprejeti ali ohranjeni po tem členu, so nediskriminatorni in časovno omejeni ter ne presegajo tistega, kar je nujno potrebno za odpravo težav v zvezi s plačilno bilanco in zunanjim finančnim položajem. Biti morajo v skladu s pogoji, določenimi v sporazumih STO, in po potrebi v skladu s Statutom Mednarodnega denarnega sklada.
4. Vsaka pogodbenica, ki ohrani ali ki je sprejela ali spreminja omejevalne ukrepe, to takoj sporoči drugi pogodbenici in v čim krajšem času predloži časovni razpored za njihovo odpravo.
5. V Skupnem svetu za izvajanje SGP čim prej potekajo posvetovanja. Na takšnih posvetovanjih se ocenijo plačilnobilančni položaj zadevnih pogodbenic in omejitve, ki se sprejmejo ali ohranijo na podlagi tega člena, pri čemer se med drugim upoštevajo dejavniki, kot so:

- a) narava in obseg plačilnobilančnih in zunanjih finančnih težav;
 - b) zunanje gospodarsko in trgovinsko okolje;
 - c) alternativni popravni ukrepi, ki so morda na voljo.
6. V posvetovanjih se prouči skladnost omejevalnih ukrepov z odstavki 3 in 4 tega člena. Sprejmejo se vse ugotovitve glede statističnih in drugih dejstev, povezane z deviznim poslovanjem, denarnimi rezervami in plačilno bilanco, ki jih predloži Mednarodni denarni sklad, sklepi pa temeljijo na njegovi oceni plačilne bilance in zunanje finančne situacije zadevne pogodbenice.

Člen 90

Obdavčenje

1. Nobena določba tega sporazuma in nobena ureditev ali dogovor, sklenjen na podlagi tega sporazuma, se ne razlaga tako, da pogodbenicama pri uporabi zadevnih določb svoje davčne zakonodaje preprečuje, da razlikujeta med davkoplačevalci, ki niso v enakem položaju, zlasti glede na njihov kraj prebivališča ali kraj, kjer so vložili svoj kapital.
2. Nobena določba tega sporazuma in nobena ureditev ali dogovor, sklenjen na podlagi tega sporazuma, se ne razlaga tako, da preprečuje sprejetje ali uporabo ukrepov, namenjenih preprečevanju izogibanja ali utaje davkov, na podlagi sporazumov o izogibanju dvojnega obdavčevanja ali z druge davčne ureditve ali domače davčne zakonodaje.
3. Nobena določba tega sporazuma ne vpliva na pravice in obveznosti pogodbenic po kateri koli davčni konvenciji. V primeru neskladnosti med tem sporazumom in katero koli takšno konvencijo prevlada konvencija.

DEL VI

INSTITUCIONALNE DOLOČBE

Člen 91

Skupni organi SGP

Vzpostavi se institucionalni okvir za nadzor in izvajanje Sporazuma o gospodarskem partnerstvu med pogodbenico Zahodno Afriko in pogodbenico Evropsko unijo, ki vključuje naslednje organe:

- a) Skupni svet SGP Zahodna Afrika-Evropska unija;
- b) Skupni svet za izvajanje SGP Zahodna Afrika-Evropska unija;
- c) Skupni parlamentarni odbor Zahodna Afrika-Evropska unija;
- d) Skupni posvetovalni odbor Zahodna Afrika-Evropska unija.

Člen 92

Skupni svet SGP Zahodna Afrika-Evropska unija

1. Skupni svet SGP Zahodna Afrika-Evropska unija je pristojen za nadzor izvajanja tega sporazuma. Sestaja se na ministrski ravni.

2. Brez poseganja v funkcije Sveta ministrov AKP-EU, kot so opredeljene v členu 15 Sporazuma iz Cotonouja, je Skupni svet SGP Zahodna Afrika-Evropska unija praviloma pristojen za uporabo in izvajanje institucionalnega okvira tega sporazuma ter spremlja izpolnjevanje njegovih ciljev. Prav tako prouči vsa pomembna vprašanja, ki se pojavijo v okviru tega sporazuma, ter vsa druga dvostranska, večstranska ali mednarodna vprašanja, ki so v skupnem interesu in vplivajo na to gospodarsko partnerstvo in trgovino med pogodbenicama.
3. Skupni svet SGP Zahodna Afrika-Evropska unija prav tako prouči predloge in priporočila pogodbenic za revizijo tega sporazuma, v skladu s postopki iz člena 111.
4. Skupni svet SGP Zahodna Afrika-Evropska unija se sestane vsaki dve leti. Sestane se lahko tudi na izrednih sejah, če to zahtevajo okoliščine.

Člen 93

Sestava in poslovnik

1. Skupni svet SGP Zahodna Afrika-Evropska unija je sestavljen iz članov Sveta Evropske unije in članov Evropske komisije na eni strani ter članov Ministrskega odbora za spremljanje SGP Zahodna Afrika-Evropska unija in predsednikov komisij ECOWAS in WAEMU na drugi strani.
2. Skupni svet SGP Zahodna Afrika-Evropska unija sprejme svoj poslovnik.
3. Skupnemu svetu SGP Zahodna Afrika-Evropska unija izmenično predsedujeta predstavnik pogodbenice Evropske unije in predstavnik pogodbenice Zahodne Afrike v skladu z določbami njegovega poslovnika.
4. Skupni svet SGP Zahodna Afrika-Evropska unija Svetu ministrov, ustanovljenemu v skladu s členom 15 Sporazuma iz Cotonouja, posreduje redna poročila o uporabi tega sporazuma.
5. Člani Skupnega sveta SGP Zahodna Afrika-Evropska unija se lahko dogovorijo, da jih v skladu s pogoji, določenimi v njegovem poslovniku, zastopajo namestniki.

Člen 94

Pristojnosti in postopki odločanja

1. Z namenom doseganja ciljev tega sporazuma je Skupni svet SGP Zahodna Afrika-Evropska unija pooblaščen za odločanje v zvezi z vsemi vprašanji, ki jih zajema ta sporazum.
2. Sprejete odločitve so zavezujoče za pogodbenici, ki sprejmeta vse potrebne ukrepe za njihovo izvajanje v skladu z notranjimi pravili vsake od njiju.
3. Skupni svet SGP Zahodna Afrika-Evropska unija lahko tudi pripravi priporočila.
4. Skupni svet SGP Zahodna Afrika-Evropska unija sprejme odločitve in priporočila s soglasjem pogodbenic.

Člen 95

Skupni svet za izvajanje SGP Zahodna Afrika – Evropska unija

1. Skupnemu svetu SGP Zahodna Afrika-Evropska unija pri izvajanju nalog pomaga Skupni svet za izvajanje SGP, ki je sestavljen iz visokih funkcionarjev ali njihovih

predstavnikov, ustrezno imenovanih s strani pogodbenic. Vsaka pogodbenica lahko Skupnemu svetu za izvajanje SGP predloži kakršno koli vprašanje v zvezi z uporabo sporazuma ali izpolnjevanjem njegovih ciljev.

2. Skupni svet SGP sestavi in sprejme poslovnik Skupnega sveta za izvajanje SGP. Skupnemu svetu za izvajanje SGP izmenično predseduje predstavnik ene ali druge pogodbenice v posameznih enoletnih obdobjih. Skupnemu svetu SGP Zahodna Afrika-Evropska unija predloži letno poročilo.
3. Skupni svet za izvajanje SGP opravlja zlasti naslednje naloge:
 - a) na področju trgovine:
 - i) zagotavlja izvajanje in pravilno uporabo določb Sporazuma ter obravnava in priporoča prednostne naloge sodelovanja v zvezi s tem;
 - ii) nadzoruje nadaljnjo podrobno razčlenitev določb tega sporazuma in oceni rezultate, dosežene z njegovo uporabo;
 - iii) sprejme ukrepe za izogibanje sporom in reševanje sporov, ki se lahko pojavijo v zvezi z razlago ali uporabo Sporazuma, v skladu z določbami iz dela IV;
 - iv) pomaga Skupnemu svetu SGP Zahodna Afrika-Evropska unija pri izvajanju nalog;
 - v) spremlja razvoj regionalnega povezovanja ter gospodarskih in trgovinskih odnosov med pogodbenicama;
 - vi) spremlja in ocenjuje vpliv izvajanja tega sporazuma na trajnostni razvoj pogodbenic;
 - vii) obravnava in izvaja ukrepe, ki bi lahko spodbujali trgovino ter naložbene in poslovne priložnosti med pogodbenicama;
 - viii) obravnava vsa vprašanja v zvezi s tem sporazumom in vsa vprašanja, ki bi lahko vplivala na doseganje njegovih ciljev;
 - b) na področju razvoja:
 - i) pomaga Skupnemu svetu SGP Zahodna Afrika-Evropska unija pri izvajanju nalog glede vprašanj, povezanih z razvojnim sodelovanjem, ki sodijo v okvir tega sporazuma;
 - ii) spremlja izvajanje določb o sodelovanju iz tega sporazuma in usklajuje delovanje s tretjimi donatorji;
 - iii) pripravi priporočila o sodelovanju na področju trgovine med pogodbenicama;
 - iv) redno pregleduje prednostne naloge za sodelovanje iz tega sporazuma in po potrebi pripravi priporočila o vključitvi novih prednostnih nalog;
 - v) proučuje in obravnava vprašanja v zvezi s sodelovanjem, ki se nanašajo na regionalno povezovanje in izvajanje tega sporazuma.
4. Skupni svet za izvajanje SGP Zahodna Afrika-Evropska unija lahko pri izvajanju nalog:

- a) ustanovi in nadzira posebne odbore ali organe za obravnavanje zadev, ki so v njegovi pristojnosti, ter določi njihovo sestavo in dolžnosti ter njihov poslovnik;
 - b) obravnava vsa vprašanja v okviru tega sporazuma in sprejme ustrezne ukrepe za izvajanje svojih nalog;
 - c) sprejme odločitve ali pripravi priporočila v primerih, predvidenih v tem sporazumu, ali takrat, kadar tako izvršilno pooblastilo nanj prenese Skupni svet SGP Zahodna Afrika-Evropska unija. V takem primeru Skupni svet za izvajanje SGP sprejme odločitve in pripravi priporočila s soglasjem pogodbenic.
5. Skupni svet za izvajanje SGP se sestane enkrat letno zaradi celovitega pregleda izvajanja tega sporazuma, izmenično v obeh regijah, in sicer na dan in z dnevnim redom, o katerih se pogodbenici dogovorita vnaprej. Skupni svet za izvajanje SGP ima lahko po potrebi izredne seje za izvajanje nalog iz odstavka 3a) in b).

Člen 96

Skupni parlamentarni odbor Zahodna Afrika-Evropska unija

- 1. Skupni parlamentarni odbor Zahodna Afrika-Evropska unija predstavlja forum za posvetovanja in dialog med člani Evropskega parlamenta in člani parlamentov ECOWAS in WAEMU. Sestaja se v časovnih presledkih, ki jih določi sam. Sodeluje s Skupno parlamentarno skupščino iz člena 17 Sporazuma iz Cotonouja.
- 2. Skupni parlamentarni odbor Zahodna Afrika-Evropska unija sestavljajo člani Evropskega parlamenta na eni strani in člani regionalnih parlamentov Zahodne Afrike na drugi strani. Predstavniki pogodbenic lahko sodelujejo na sejah Skupnega parlamentarnega odbora Zahodna Afrika-Evropska unija.
- 3. Skupni parlamentarni odbor Zahodna Afrika-Evropska unija sprejme poslovnik in o tem obvesti Skupni svet SGP Zahodna Afrika-Evropska unija.
- 4. Skupnemu parlamentarnemu odboru Zahodna Afrika-Evropska unija izmenično predsedujeta član Evropskega parlamenta ter član parlamentov ECOWAS in WAEMU v skladu z določbami njegovega poslovnika.
- 5. Skupni parlamentarni odbor Zahodna Afrika-Evropska unija lahko od Skupnega sveta SGP Zahodna Afrika-Evropska unija zahteva, da mu predloži vse potrebne informacije o izvajanju tega sporazuma, in Skupni svet SGP Zahodna Afrika-Evropska unija mu zagotovi zahtevane informacije.
- 6. Skupni parlamentarni odbor Zahodna Afrika-Evropska unija je obveščen o odločitvah in priporočilih Skupnega sveta SGP Zahodna Afrika-Evropska unija.
- 7. Skupni parlamentarni odbor Zahodna Afrika-Evropska unija lahko pripravi priporočila za Skupni svet SGP Zahodna Afrika-Evropska unija in Skupni svet za izvajanje SGP.

Člen 97

Skupni posvetovalni odbor Zahodna Afrika-Evropska unija

- 1. Skupni posvetovalni odbor Zahodna Afrika-Evropska unija Skupnemu svetu SGP Zahodna Afrika-Evropska unija pomaga pri spodbujanju dialoga in sodelovanja med

gospodarskimi in socialnimi partnerji obeh pogodbenic. Dialog in sodelovanje vključujeta vse gospodarske, socialne in okoljske vidike odnosov med pogodbenicama v okviru izvajanja tega sporazuma.

2. Skupni svet SGP Zahodna Afrika-Evropska unija odloča o sodelovanju Skupnega posvetovalnega odbora Zahodna Afrika-Evropska unija in zagotavlja široko zastopanost vseh zainteresiranih strani.
3. Skupni posvetovalni odbor Zahodna Afrika-Evropska unija izvaja svoje dejavnosti v posvetovanju s Skupnim svetom za izvajanje SGP ali na lastno pobudo ter pripravlja priporočila za Skupni svet SGP Zahodna Afrika-Evropska unija. Predstavniki pogodbenic se udeležujejo sej Skupnega posvetovalnega odbora.
4. Skupni posvetovalni odbor Zahodna Afrika-Evropska unija sprejme poslovnik s soglasjem Skupnega sveta SGP Zahodna Afrika-Evropska unija. Sestaja se v časovnih presledkih, ki jih določi sam.
5. Skupni posvetovalni odbor Zahodna Afrika-Evropska unija lahko predloži priporočila Skupnemu svetu SGP Zahodna Afrika-Evropska unija in Skupnemu svetu za izvajanje SGP.

Člen 98

Financiranje delovanja institucionalnega okvira

Pogodbenici se dogovorita o sodelovanju z namenom financiranja organov iz člena 91 v skladu z določbami iz dela III tega sporazuma. Način financiranja se določi s poslovniki teh organov s soglasjem Skupnega sveta SGP.

DEL VII

KONČNE DOLOČBE

Člen 99

Opredelitev pogodbenic in izpolnjevanje obveznosti

1. Pogodbenici tega sporazuma sta pogodbenica Evropska unija in pogodbenica Zahodna Afrika.
2. Pogodbenica Evropska unija zajema Evropsko unijo in njene države članice ali Evropsko unijo ali njene države članice v okviru njihovih področij pristojnosti, kot so določene v Pogodbi o Evropske uniji in Pogodbi o delovanju Evropske unije.
3. Pogodbenica Zahodna Afrika zajema Gospodarsko skupnost zahodnoafriških držav (ECOWAS), Zahodnoafriško ekonomsko in monetarno unijo (WAEMU) in njihove države članice v okviru njihovih področij pristojnosti, kot so določene v pogodbah ECOWAS in WAEMU, in Mavretanijo.
4. Pogodbenici sprejmeta vse splošne ali posebne ukrepe, potrebne za izpolnjevanje svojih obveznosti in si prizadevata za doseganje ciljev iz tega sporazuma.

Člen 100

Kontaktne točke in izmenjava informacij

1. Za lažjo komunikacijo in zagotavljanje učinkovitega izvajanja tega sporazuma vsaka pogodbenica določi kontaktne točke ob začetku veljavnosti tega sporazuma.

Imenovanje kontaktnih točk ne vpliva na posebno določitev pristojnih organov v skladu s posebnimi določbami tega sporazuma.

2. Na zahtevo katere koli pogodbenice kontaktna točka druge pogodbenice navede urad ali uradnika, pristojnega za zadeve, ki se nanašajo na izvajanje tega sporazuma, in zagotovi potrebno podporo za lažjo komunikacijo s pogodbenico, ki poda zahtevo.
3. Na zahtevo druge pogodbenice in če je to v skladu s pravom, vsaka pogodbenica s posredovanjem kontaktne točke zagotovi informacije in takoj odgovori na vsa vprašanja druge pogodbenice, ki se nanašajo na obstoječi ali predlagani ukrep, ki bi lahko vplival na trgovino med pogodbenicama.

Člen 101

Preglednost

1. Vsaka pogodbenica zagotovi, da se vsi zakoni, predpisi, postopki in upravne odločbe v splošni uporabi ter vse mednarodne zaveze, povezane s katerim koli trgovinskim vprašanjem, ki ga zajema ta sporazum, takoj objavijo oziroma dajo na voljo javnosti ter da se nanje opozori drugo pogodbenico.
2. Brez poseganja v določbe o preglednosti iz tega sporazuma se šteje, da so informacije iz tega člena zagotovljene, ko so dane na voljo z ustrezno priglasitvijo Svetovni trgovinski organizaciji ali ko so objavljene na uradni, javno dostopni in neplačljivi spletni strani zadevne pogodbenice.

Člen 102

Zaupnost

Nobena določba tega sporazuma od nobene pogodbenice ne zahteva, da zagotovi zaupne informacije, katerih razkritje bi oviralo izvajanje zakonodaje ali bilo kako drugače v nasprotju z javnim interesom oziroma bi škodovalo legitimnim poslovnim interesom posameznih javnih ali zasebnih podjetij, razen kolikor jih je morda treba razkriti v sklopu postopka reševanja sporov v okviru dela IV tega sporazuma. Kadar je po mnenju arbitražnega senata, ustanovljenega v skladu s členom 68, tako razkritje potrebno, senat zagotovi, da je zaupnost popolnoma zaščitena.

Člen 103

Posebna regionalna ugodnost

1. Nobena določba tega sporazuma pogodbenice ne zavezuje, da drugi pogodbenici tega sporazuma v okviru svojega procesa regionalnega povezovanja ponudi ugodnejšo obravnavo, kot se uporablja v vsaki od pogodbenic.
2. Če bi država ali gospodarski skupnosti Zahodne Afrike Evropski uniji ali kateri koli njeni državi članici ponudila ugodnejšo obravnavo ali kakršno koli drugo ugodnost v okviru tega sporazuma in obratno, bi se ugodnosti od tega takoj in brezpogojno priznali obema podpisnicama tega sporazuma.
3. Določbe tega sporazuma se ne smejo razlagati, kot da Evropsko unijo ali pogodbenico Zahodno Afriko zavezujejo k vzajemni razširitvi preferencialne obravnave, ki bi se uporabljala, ker je Evropska unija ali Gospodarska skupnost zahodnoafriških držav ali Mavretanija na datum začetka veljavnosti tega sporazuma pogodbenica sporazuma o regionalnem gospodarskem povezovanju.

Člen 104

Najbolj oddaljene regije Evropske unije

1. Ob upoštevanju geografske bližine najbolj oddaljenih regij Evropske unije in pogodbenice Zahodne Afrike in da se okrepijo gospodarski in socialni odnosi med temi regijami in pogodbenico Zahodno Afriko, si pogodbenici prizadevata zlasti za lažje sodelovanje na vseh področjih, ki jih zajema ta sporazum, in olajševanje trgovine blaga in storitev, spodbujanje naložb in prevoza ter komunikacijskih povezav med najbolj oddaljenimi regijami in pogodbenico Zahodno Afriko.
2. Cilji iz odstavka 1 se uresničujejo, kadar koli je to mogoče, s spodbujanjem skupne udeležbe držav Zahodne Afrike in najbolj oddaljenih regij v okvirnih in posebnih programih Evropske unije na področjih, ki jih zajema ta sporazum.
3. Pogodbenica Evropska unija si prizadeva zagotoviti usklajenost različnih finančnih instrumentov kohezijske in razvojne politike Evropske unije ter tako pospešiti sodelovanje med pogodbenico Zahodno Afriko in najbolj oddaljenimi regijami Evropske unije na področjih, ki jih zajema ta sporazum.
4. Nobena določba tega sporazuma pogodbenici Evropski uniji ne preprečuje izvajanja obstoječih ukrepov, katerih cilj je reševanje strukturno pogojenih socialnih in gospodarskih razmer najbolj oddaljenih regij skladno s členom 349 Pogodbe o delovanju Evropske unije.

Člen 105

Razmerje do drugih sporazumov

1. Nobena določba tega sporazuma se ne razlaga tako, da pogodbenici Evropski uniji ali kateri koli državi Zahodne Afrike preprečuje sprejetje kakršnega koli ukrepa v zvezi s tem sporazumom, za katerega se meni, da je ustrezen, v skladu z zadevnimi določbami Sporazuma iz Cotonouja.
2. Pogodbenici se strinjata, da nobena določba tega sporazuma od njiju ne zahteva, da ravnata na način, ki bi bil v neskladju z njunimi obveznostmi v okviru STO.

Člen 106

Klavzula o pregledu

1. Pogodbenici se strinjata, da bosta nadaljevali pogajanja za doseg celovitega regionalnega sporazuma.
2. Brez poseganja v spodaj navedene tematske vsebine in brez poseganja v rezultate pogajanj se pogodbenici dogovorita, da bosta začeli pogovore o:
 - a) storitvah;
 - b) intelektualni lastnini in inovacijah, vključno s tradicionalnimi znanji in genetskimi viri;
 - c) tekočih plačilih in pretoku kapitala;
 - d) varstvu osebnih podatkov;
 - e) naložbah;
 - f) konkurenci;

- g) varstvu potrošnikov;
 - h) trajnostnem razvoju;
 - i) javnih naročilih.
3. Za namene odstavka 1 tega člena se pogodbenici v šestih mesecih po sklenitvi tega sporazuma dogovorita o časovnem načrtu, ki bo določal časovni raspored in način poteka pogajanj.

Člen 107

Ratifikacija in začetek veljavnosti

1. Ta sporazum ratificirata ali odobrita podpisnici v skladu s svojimi ustavnimi pravili in postopki.
2. Ta sporazum začne veljati prvi dan prvega meseca po tem, ko so bile deponirane listine o ratifikaciji s strani vseh držav članic Evropske unije in najmanj dveh tretjih držav zahodnoafriške regije ter listine o odobritvi tega sporazuma s strani Evropske unije.
3. Evropska unija in Zahodna Afrika se v obliki pisnega uradnega obvestila dogovorita, da do začetka veljavnosti tega sporazuma sporazum uporabljata začasno, bodisi v celoti bodisi delno. O začetkučasne uporabe je treba uradno obvestiti depozitarja. Sporazum se začne začasno uporabljati en mesec po prejemu zadnjega obvestila o začasni uporabi.
4. Če pogodbenici do začetka veljavnosti tega sporazuma skleneta, da bosta ta sporazum uporabljali začasno, se vsa sklicevanja na dan začetka veljavnosti nanašajo na dan, ko se začne ta sporazum začasno uporabljati.
5. Ne glede na odstavek 3 lahko Zahodna Afrika in Evropska unija sprejmeta ukrepe za uporabo Sporazuma v celoti ali delno pred začasno uporabo, kadar je to mogoče.

Člen 108

Depozitarji

Pogodbenica Evropska unija in njene države članice deponirajo listine o ratifikaciji ali odobritvi pri generalnem sekretarju Sveta Evropske unije, zahodnoafriške države pa pri Komisiji Gospodarske skupnosti zahodnoafriških držav. Komisija ECOWAS in generalni sekretar Sveta Evropske unije o tem obvestita obe podpisnici.

Člen 109

Trajanje

1. Ta sporazum velja za nedoločen čas.
2. Katera koli pogodbenica lahko drugo pogodbenico pisno obvesti, da namerava odpovedati ta sporazum.
3. Odpoved začne veljati šest mesecev po uradnem obvestilu.

Člen 110

Ozemeljska uporaba

Ta sporazum se na eni strani uporablja za ozemlja, na katerih se uporablja Pogodba o delovanju Evropske unije, in pod pogoji iz te pogodbe ter na drugi strani za ozemlja zahodnoafriških držav. V tem sporazumu se sklicevanje na „ozemlje“ razume v tem smislu.

Člen 111

Klavzula o reviziji

1. Pogodbenici se strinjata, da bosta po potrebi in v skladu z določbami člena 92 ocenjevali in revidirali ta sporazum vsakih pet let od datuma začetka veljavnosti.
2. Najpozneje dvanajst mesecev pred iztekom vsakega petletnega obdobja se pogodbenici obvestita, za katere določbe Sporazuma zahtevata revizijo in po potrebi spremembo. Deset mesecev pred iztekom tekočega petletnega obdobja pogodbenici začneta pogajanja z namenom proučitve morebitnih sprememb Sporazuma. V tej reviziji se bodo upoštevale izkušnje, ki sta si jih pogodbenici pridobili med izvajanjem Sporazuma.
3. Ne glede na časovno omejitev lahko pogodbenici po potrebi predvidita revizijo, zlasti ob prenehanju veljavnosti Sporazuma iz Cotonouja.
4. Kadar pogodbenica zahteva revizijo katerih koli določb Sporazuma, ima druga pogodbenica dva meseca časa, da zaprosi za razširitev revizije na druge določbe, ki so povezane s tistimi, katerih revizija je bila najprej zahtevana.

Člen 112

Pristop novih držav članic k Evropski uniji

1. Skupni svet SGP Zahodna Afrika-Evropska unija se uradno obvesti o vsaki prošnji tretje države, da bi postala članica Evropske unije. V času pogajanj med Evropsko unijo in državo kandidatko pogodbenica Evropska unija posreduje pogodbenici Zahodni Afriki vse ustrezne informacije, pogodbenica Zahodna Afrika pa pogodbenici Evropski uniji posreduje svoje interese, tako da jih le-ta lahko v celoti upošteva. Vsak pristop k Evropski uniji pogodbenica Evropska unija priglasí pogodbenici Zahodni Afriki.
2. Vsaka nova država članica pristopi k temu sporazumu z dnem pristopa z ustrezno klavzulo v aktu o pristopu. Če akt o pristopu k Evropski uniji ne določa takega avtomatičnega pristopa države članice k temu sporazumu, zadevna država članica pristopi tako, da akt o pristopu deponira pri Generalnem sekretariatu Sveta Evropske unije, ta pa pošlje overjeno kopijo pogodbenici Zahodni Afriki.
3. Pogodbenici proučita učinke pristopa novih držav članic Evropske unije k temu sporazumu. Skupni svet SGP Zahodna Afrika-Evropska unija se lahko odloči za ukrepe prilagajanja ali prehodne ukrepe, če bi bili potrebni.

Člen 113

Verodostojna besedila

Ta sporazum je sestavljen v dveh izvodih v angleškem, bolgarskem, hrvaškem, češkem, danskem, estonskem, finskem, francoskem, grškem, italijanskem, latvijskem, litovskem, madžarskem, malteškem, nemškem, nizozemskem, poljskem, portugalskem, romunskem, slovaškem, slovenskem, španskem in švedskem jeziku, pri čemer so besedila v vseh jezikih enako verodostojna.

Člen 114

Priloge

Priloge, protokoli in izjave k temu sporazumu so njegov sestavni del.

PODPIS POGODBENIC

SEZNAM PRILOG

Priloga A:	Protokol o opredelitvi pojma „izdelki s poreklom“ in načinih upravnega sodelovanja
Priloga B:	Carine za izdelke s poreklom iz Zahodne Afrike
Priloga C:	Carine na izdelke s poreklom iz Evropske unije
Priloga D:	Dodatki k poglavju 3 v zvezi s tehničnimi ovirami v trgovini ter sanitarnimi in fitosanitarnimi ukrepi
Priloga E:	Protokol o vzajemni upravni pomoči v carinskih zadevah
Priloga F:	Protokol o razvojnem programu SGP (PAPED)